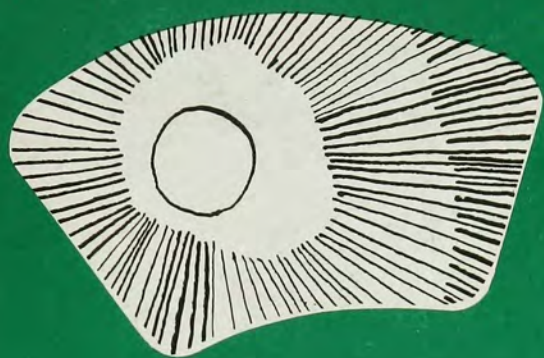

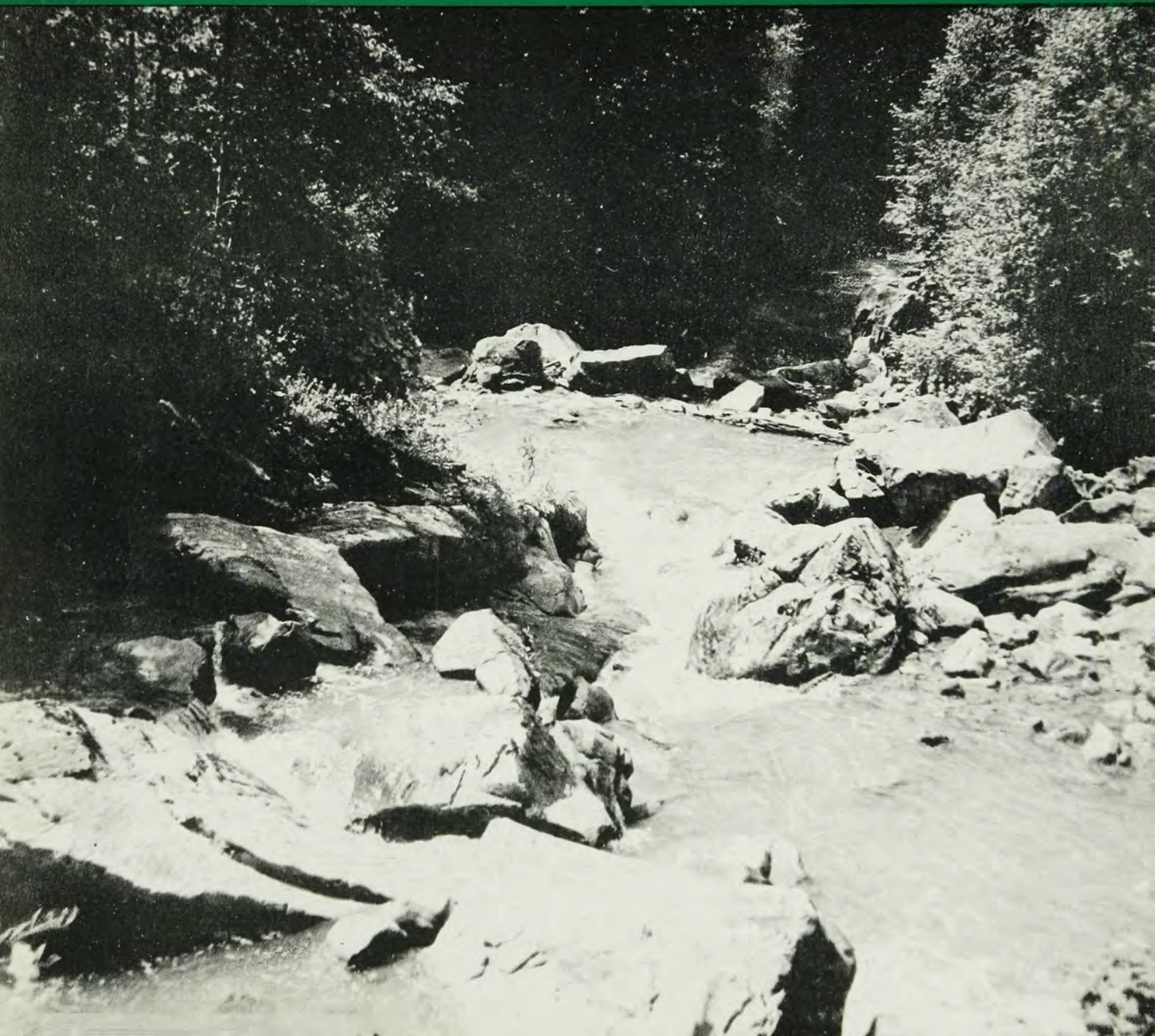

ЮНАК

СЕРПЕНЬ
ВЕРЕСЕНЬ

1967

AUGUST
SEPTEMBER

Це число підготовано за допомогою пл. сен. Олександра Бережницького з Боффало, США. Ілюстратори: пл. сен. О. Бережницький, ст. пл. Л. Волянська, пл. юн. Х. Велигорська, пл. сен. Т. Геврик, пл. сен. Л. Залеська і Б. Певний. На обкладинці: Вид із Бойківщини. — Річка Кам'янка у Скільщині. У віконці: "Ми діти сонця і весни..." — рисунок ст. пл. Л. Волянської. Фотознімки з Бойківщини передали до використання: А. Барило, О. Бережницький, П. Бровар, Ст. Дашо, О. Залеський, А. Кобрин, Г. Коренець, С. Парфанович, М. Пежанський, І. Тарчанин, А. Траска і А. Чмола.

РІК V
Ч. 8-9 (50-51)
СЕРПЕНЬ
ВЕРЕСЕНЬ
1967

Зміст

Сторінка

- 1 З гаври Старого Вовка
- 1 Подяка Дрота
- 2 Сучасні визначні українці
- 3 Л. З. Онишкевич. Нова поетка — пластунка
- 4 Д. Сіак. Катедра української мови в Парижі
- 5 О. К. Зустріч у три річниці
- 6 Сірий Лев: Сокіл
- 8 О. Б.: Іван Чмола
- 10 О. Бережницький: Наша Бойківщина
- 12 О. Бережницький: Бойківські чумаки
- 13 Поради подруги Дади
- 13 **: Любить не любить
- 14 О. Бережницький: Давня давнина
- 15 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 16 Пізнай свій край
- 18 Л. Бурачинська: Народний одяг Бойківщини
- 19 С. Парфанович: Поночі
- 21 Л. Коваленко: Назад до вулика
- 23 О. К.: "Маківник" юначок з Ньюарку
- 27 Л. Онишкевич: У подарунку — на базар — або для себе
- 28 О. Т.: Представники етнічної преси на ЕКСПО
- 30 Наша пошта
- 31 Хроніка

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Головний редактор: пл. сен. Любомир С. Онишкевич. Члени редакційної колегії: пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Ольга Кузьмович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Елїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський. Річна передплата: США і Канада (у валюті свого краю) — 5.00 дол., Австралія — 3.00 австр. дол., Австрія — 90 шіл., Аргентина — 250 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mr. L. ONYSHKEVYCH, Nassau Garden Apts, 19, 180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J., 08638, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

З НАВРІ

СТАВІО

Вовк

Дорогі Друзі й Подруги!

У цьому числі ЮНАКА знайдете багато цікавого — про Бойківщину, про одного із засновників Пласту — сл. п. Івана Чмолу, 75-річчя з дня народження якого святкуємо цього року, як теж різні цікаві оповідання, гумор, «молоде перо», хроніку та й інші наші сталі матеріяли. При підготовці матеріялів про Бойківщину, як теж при зібранні матеріялів про І. Чмолу, допоміг нам дуже багато пл. сен. О. Бережницький із Боффало, якому ми всі — читачі і читачки ЮНАКА — складаємо оцим сердечну подяку.

Щиро дякуємо теж усім тим численним пластунам і не-пластунам, які допомогли нам зібрати ці матеріяли, головню — фотознімки.

А Вам, Дорогі Читачі й Читачки, бажаю веселого читання!

Ваш Старий Вовк

ДОЗВОЛЬ НАШ ГАРНИЙ «ЮНАЧЕ»

переслати на Твої вельми заслужені руки мою подяку всім Друзям і Подругам, учасникам Міжкрайової Пластової Зустрічі на пластовій оселі «Батурин», біля Монтреалю у Канаді, які в великому дружньому гурті не забули чемно пожалувати неприявного з приводу постаріння співохотника такої величавої імпрези. Щирий Вам привіт пересилаю, Дорогі Подруги і Друзі, в оце 55-річчя Пласту, та признання за Ваші труди і Вашу рішучість не здавати ні мови, ні віри, ні звичаїв нашого великого, колись могутнього народу в користь чужого неприхильного світу.

Дякую Богу, що в 81-ому році життя можемо радіти Вашими успіхами — успіхами українського пластового лицарства.

С коб!

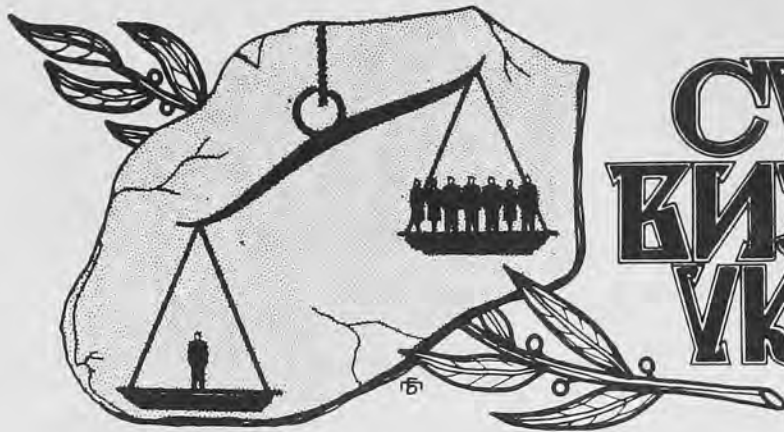
У Відні, 6 серпня 1967 р.

Ваш ДРОТ

Подяка Дрота

На прохання нашого Вельмишановного і Дорогого Основника Пласту проф. д-ра Олександра Тисовського — Дрота, що постійно перебуває у Відні, в Австрії, містимо понижче його надіслану на адресу нашої редакції подяку за численні привіти, які він отримав від учасників Міжкрайової Пластової Зустрічі, що відбулася на пластовій оселі «Батурин» біля Монтреалю в Канаді від 22 до 30 липня ц. р.

Редакція

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

БОРИС ЛЕВИЦЬКИЙ

Цим разом хочемо познайомити Вас, Дорогі Читачі, з нашим земляком, — визначним європейським журналістом, який живе тепер у Німеччині. Борис Левицький народився у Відні 1915 року, де його батько, д-р Левицький, учив у гімназії. Гімназію закінчив Б. Левицький у Бережанах, а студії філософії у Львові та одержав диплом магістра філософії, маючи 23 роки. Зараз після цього він працював журналістом і був головним редактором тижневика «Нове Село», що появлявся у Львові.

Тепер уже довший час Борис Левицький є самостійним журналістом і цікавиться виключно советськими проблемами з ділянок соціальних проблем, трудових резерв, школи, партії та суспільства. Він вважає, що в ділянці советології така спеціалізація є конечною у теперішні часи, і що вона обов'язково мусить бути заснована на відповідному архіві. Саме із цим наміром наш журналіст почав розбудовувати собі таку базу вже 15 років тому. Він читає 30 щоденників і 40 журналів із СРСР. Сьогодні він уже має близько 60,000 карток заповнених даними і різними персональними змінами. Цей архів

Б. Левицький затрудує ще дві особи. Він стало співпрацює із фаховими журналами в Німеччині та Австрії; також поміщує свої статті в журналах

Великобританії (як «Сирвей») та США («Проблемс оф коммюнізм»).

Ділянку советології наш визначний журналіст вважає за дуже відповідну і полем з великими можливостями для українців. Та при тому він попереджає проти крикливого тону і ненависти, що ними переповнені деякі праці чи стилі деяких людей чи груп, які це роблять для оборони чи «пропаганди» української справи. Такий підхід у світі науки чи політики серйозно не трактують. Він звертає увагу на вагу фактів, даних і систематичних коментарів до цього. Власне у такому стилі написана книжка Бориса Левицького «Ді Советукаїне 1945 - 1963» — і завдяки цьому підходові, ця книжка мала в Німеччині успіх.

У приватному житті Борис Левицький має ще багато інших зацікавлень, одним з яких це — куховарська умілість. Він сам пише, що його гостям «правдоподібно смакує все, що походить із моєї кухні... а я тероризую їх заявою, — що як хтось мені скаже, що те, що я подаю на стіл, не смакує, то я тоді кину куховарство геть і буду займатись серйозно советологією...»

Л. М. Л. О.

ЖУРНАЛІСТИКА

— чи, як п. Левицький сам називає — маленький науковий інститут — є вже досить знаним, і, як висловився насерйозніший німецький журнал «Ді Цайт» (20. 9. 1964 р.) — «має вже легендарну славу». Для утримання цього архіву і свого бюро Борис Левицький затрудує ще дві особи.

Б. Левицький пише довші статті, журнального типу, аналізи та книжки. Він стало співпрацює із фаховими журналами в Німеччині та Австрії; також поміщує свої статті в журналах

● Усі справи подорожів автобусами, поїздами, літаками та кораблями, зокрема продаж подорожних квитків ● спровадження рідні та оформлення потрібних документів — поладодить

швидко і задовільно

Українське Подорожне Бюро

ASTRO

Travel Service

Власник:

ТЕОДОСІЯ ВОЛОШИН

2198 Bloor St. W., Toronto 9, Ont.

(Напроти Пластового Дому)

Числа телефонів:

766-1118

766-1119

НОВА ПОЕТКА – ПЛАСТУНКА

Ми відкривали наші сторінки для вияву Вашої творчості — і досі користали Ви, Дорогі Читачі, головню з американського континенту. Цим разом з великою радістю хочемо Вам представити пластунку-юначку з Німеччини. Хочемо представити її і рівночасно висловити не тільки побажання їй, але й домагання пильнувати та роз-

вивати свій письменницький талант.

КАТЕРИНА ГОРБАЧ живе тепер у Франкфурті, Німеччина. Їй тепер 17 років. Вона ходить до класичної гімназії (з латинською, грецькою, французькою та англійською мовами). Її батько — це відомий університетський професор та автор багатьох праць із славістики, а мати є перекладачем української класичної літератури німецькою мовою. Досі вийшло друком уже кілька її перекладів (дивись ЮНАК ч. 2 з 1965 р.).

Катруся мабуть частинно одідичила зацікавлення до літератури, а частинно сама виробила в себе. Крім любови до літератури, вона глибоко цікавиться театром, творами із соціально-суспільною критикою, суспільними проблемами, французькими екзистенціалістами. Виявляється це не тільки в її теперішньому світосприйманні, але і в статтях, які вона пише про українське життя в Німеччині і які були друковані в ЮНАК-у. Вона також любить музику, як класичну, так і джаз, і пісні різних народів. Сама вона грає на фортепіані.

Поетична творчість Катрусі визначається глибокою ліричністю та прекрасним, оригінальним орудуванням власними поетичними образами, метафорами. Вона народилась і виросла в Німеччині, — але яке вмiє в неї вживання української мови, який великий запас слів! Тепер Катруся також пробує своїх сил у поетичних перекладах німецькою мовою, молодих, сучасних поетів України і шукає видавця для них.

У цьому році вона плянує вступити на університет на студії славістики та орієнталістики.

Бажаємо Катрусі успіхів у цих усіх ділянках, а головню — далі служити музі поезії — Камені.

Лариса Залеська-Онишкевич

Катерина Горбач

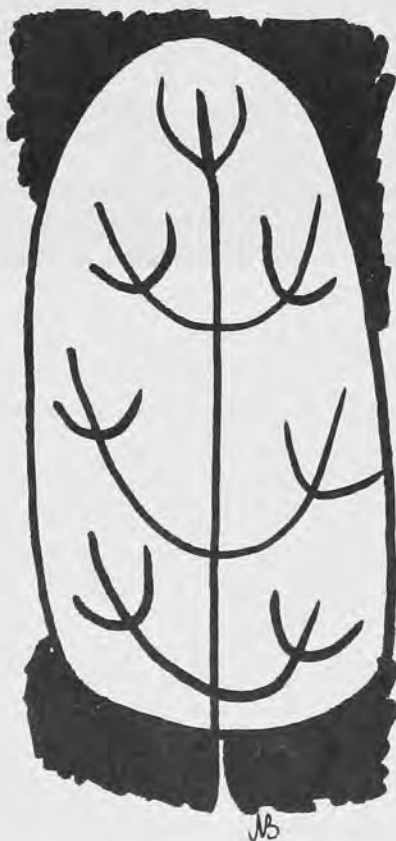
неодне хотіла я тобі сказати
коли ми разом брели
сипкими хвилями тоді
про світло, що втікає
з твоїх відкритих дверей
про разок сліз
що з ним грається в піжмурки вітер
на тому стовпі край дороги
про ночі ті коли
скупими пасмами
вдирається до вікон моїх час
про мрії
що вслід метеликам до сонця аж
снують сріблясте
бабине літо
неодне хотіла я тобі сказати
чому ж я мовчала?

а коли стемніє
ясні вітрила хмар
потонуть в морі ночі
коли зорі
читають з книг мудрости
коли місяць
вбравши ніч
в молочний серпанок
знайде час
запалити люльку
тоді
я виходжу в ліс
де порепані жили до неба
протягають дуби
а вербам
сниться молодість і зелень
тоді
я блукаю
шукаючи в траві
твоїх слідів

візьму я свої пісні
 зав'яжу їх
 ластівці під крило
 й побачиш
 скляні сльози
 на короні порцелянового птаха
 посаджу я свій сміх
 на промінь вечірнього сонця
 до тебе дійде
 іржаве зідхання
 візьму я вітрильник
 дмухну на нього
 й затривожить твій беріг
 палаючий лебідь.

КАТЕДРА

УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

В ПАРИЖІ

Декретом президента Французької Республіки з 20 жовтня 1966 року іменовано пані Марі Шеррер звичайним професором Державної школи східних живих мов у Парижі (зв'язана із Сорбонною) для української катедри.

В Школі східних живих мов у Парижі українська мова разом з літературою була вже зазначена в програмі від 9 січня 1939 р. як «вільний курс», а від 1952 р., завдяки проф. Ількові Борщакові, як «регулярний курс». І аж 1966 року українознавство в цій школі дістало повні права нарівні з іншими. Це єдина у вільному світі катедра української мови.

Проф. Марі Шеррер, французенка, вивчала славістичні студії на університетах у Страсбурзі, Парижі, а найважливіше — у Празі. Описля працювала в Парижі у Славістичному Інституті, а українську мову і літературу вивчала у проф. І. Борщака, написала книгу про українські думи, перекладаючи їх французькою мовою. Після смерті проф. Борщака 1958 р., стає його наступницею у Школі східних живих мов, а тепер — звичайним професором, бо лише завдяки старанням і солідності пані Шеррер визнано у цій школі повні права для української мови.

Пані Шеррер дуже цікавиться Іваном Франком. Оцінює його як найбільш європейську могутню і всесторонню постать, яка набагато випередила свою епоху. Любить його лірику, яку вважає за дуже гарну, людську, але мало відому і зовсім не простудійовану, як і загалом уся багатостороння творчість і діяльність Івана Франка, а він, як каже п. Шеррер: «Велетень духа».

Дарія Сіак

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом
 у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожний квиток і одержати безплатно всякі потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
 МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
 Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗУСТРІЧ У ТРИ РІЧНИЦІ

Міжкрайова Пластова Зустріч (МПЗ) у Канаді із участю 1344 пластунів і пластунок з Канади та США та гостями з Великобританії і Франції відбувалася під знаком трьох річниць, а саме: 100-річчя Канади, 50-річчя Державного Відродження України і 55-річчя Пласту. Тому теж її дні були виповнені не лише пластуванням, але і пробами, публічними виступами і поїздками та цим вона різнилася від усіх пластових зустрічей, що ми їх досі мали на терені Північної Америки і Канади.

Учасники МПЗустрічі на площі збірок на Батурині

Пластова Оселя «Батурин» біля Монтреалю ніколи за час свого існування не бачила такого руху, так великої кількості автобусів, авт і пластового братства, що як у величезному муравлиннику безнастанно мандрували, їхали, приїздили, маршували та вправляли. Немов гриби по дощі виростили ненадійно одного дня на цілому просторі «Батурина» сотки шатер в таборах юнаків і юначок. Зокрема ці останні розтаборені на широкій поляні, недалеко автової дороги, притягали своєю красою очі усіх проїжджих.

Святочне відкриття Міжкрайової Пластової Зустрічі в неділю 23-го липня ц.р. зібрало на великій площі всіх учасників і численних гостей. Вперше залунали слова наказу проводу Зустрічі, піднеслися вгору національні прапори й пластові знамена та рівним кроком промаршували перед пластовим проводом сотки юнаків і юначок. А ввечері цього дня Пластова Зустріч відзначила великою святочною ватрою найважливішу із трьох річниць — 50-річчя Відродження Української Держави. Перед юними глядачами пересунулися картини з історії боротьби України за незалежність, виконані пластунами і пластунками із США; про цю боротьбу говорив також юнацтву у своєму привітальному слові голова Головної Пластової Ради пл. сен. Юрій Старосольський.

А далі пішли дні справжньої зустрічі з пластовим життям і зовнішнім світом. Зайняття учасників, поділених на окремих вісім кошів, змі-

нялися щоденно. Коли одні з наплечниками вирушали на теренову гру, інші від'їздили автобусами оглядати Експо в Монтреалі, а ще інші змагалися у спортових конкуренціях або брали участь у спеціалізаційних зайняттях. При цьому треба було змагатись не лише між собою, але й із природою та невгодами. Рясний щоденний дощ на переміну із гарячим літнім сонцем, марші, вправи, таборування враз із самостійним куховаренням, а відтак довгі години мандрівки по світовій виставці в Монтреалі вимагали справжньої пластової постави від учасників. Світова виставка дала пластунам також нагоду до «зустрічі» із «другою» Україною, що її показували у советському павільйоні. Тут також була нагода виказати справжню пластову поставу. Юнаки і юначки не лише дивилися, але спонтанно ставили советським представникам все на нові ці самі питання: «чому так мало показано України», «чому не показується правди», «чому в Україні немає свободи думки й слова» ітд. Це був один із наглядних доказів, що у пластунів три головні обов'язки записані не лише на папері, а й у серцях, перещеплюється з покоління в покоління.

Немов на підтвердження цього живого прикладу Велика Ватра 55-річчя Пласту в дні 28-го липня символізувала цю передачу найдорожчих пластунам символів: національного прапора і пластової лілеї з тризубом з рук сеньйорів у руки юнацтва.

Члени ГПРадн, ГПБулави, КПСтаршин США і Канади та проводу МПЗ

Вкінці прийшли дні найважливіших публічних виступів учасників МПЗ, в суботу 29-го липня в Монтреалі на Експо, де стануло 600 юначок і юнаків поруч із іншими членами молодечих українських організацій перед широкою публікою, щоб показати свої вмінності і в понеділок 31-го липня в Оттаві, де понад 1000 пластунів і пластунок відзначило враз із молодечими українськими організаціями Канади 100-річчя країни, що так гостинно прийняла на свої землі українських поселенців.

У навечеря Дня Української Молоді в Оттаві учасники МПЗ відзначували це 100-річчя на

Група пластунів і пластунок під час виступу в дні української молоді на терені ЕКСПО в Монреалі 31.7.

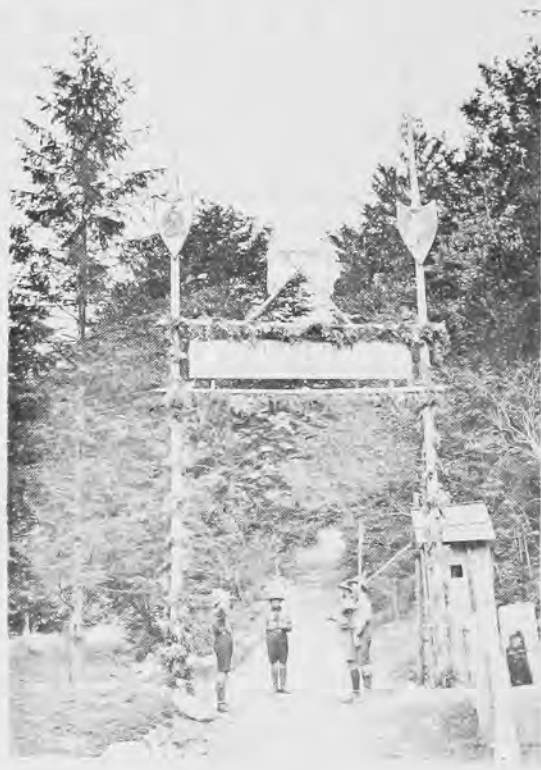
«Батурині» окремою ватрою, а тут маршували гордо вулицями столиці Канади із своїми прапорами до парламенту, де вітав їх прем'єр Канади Л. Б. Пірсон, до пам'ятника полеглих, щоб скласти синьо-жовтий вінок та відтак у безкоштовних колонках аж до резиденції генерального губернатора Канади Р. Міченера. Здається, великий город генерального губернатора та його власник і усі почесні гості ще ніколи не чули такої безжурної української пісні, яка дзвеніла цього пополудня із грудей соток юначок і юнаків, щиро, невимушено і безпосередньо. Усміхнулося навіть сонце із-за хмар до цих радісних молодечих постатей, розкинутих по зеленій, виплеканій мураві губернаторської резиденції і з цим образом в очах від'їхали домів до далекого Едмонтону, Вінніпегу, Чикаго чи ближчих Нью-Йорку і Торонта чи ще інших місцевостей учасники Міжкрайової Пластової Зустрічі 1967 р.

СОКІЛ

(Із одноднівки пластової оселі «Новий Сокіл» у Боффало, США, у 10-річчя набуття оселі)

«Соколом» звали пластуни свій перший власний інструкторський табір на схилах гори Сокіл у тій частині Карпат, що зветься Горгани, положений у добрах Львівської Митрополії. Сл. п. Митрополит Андрій Шептицький, великий Добродій Пласту, винаймив там (дарувати бо правно не міг) гарну соняшну поляну на необмежений час Пластові в 1925 р. Оце місце на табори вибирали собі пластуни самі за дозволом Митро-

Зміна стійки при брані колишнього пластового табору на Соколі в 1928 р.

Таборовики на Соколі несуть з кухні обід.

Учасники табору на Соколі бажають взаємного "смачного"...

полита. Довкола галявини відвічні карпатські бори, вдолі гучала прудка гірська ріка Лімниця, прозора як скло, холодна як лід. І хоч долиною Лімниці день і ніч котилися потяги гірської залізнички, хоч на півгодини ходу лісом було гамір-

не українське літнисько Підлюте, то на галявині свого табору пластуни могли робити, що хотіли, далеко від рідних домів, щоденних зайнять, а з табору вид на зелені пасма гір, квітчасті полони-ни, сірі скелясті хребти вищих горганських шпилів.

Перед будинком таборового проводу на Соколі.

На цій світлинці з 1929 або 1930 р. бачимо між іншими визначних тодішніх пластових провідників. У 1-ому ряді з-права: ст. пл. Цюпа Паліїв (перша) і ст. пл. Роман Мармаш (другий). У 2-ому ряді з-права: проф. Юліан Каменецький (третій), проф. Стефа Пашкевич (шоста), проф. Михайло Іваненко (сьомий). У 3-ому ряді з-права: Іван Чмола (другий) і Сірий Лев (третій).

Табір розбудовувано з року на рік смерековим матеріалом, що його дарував незабутній для нас Митрополит Андрій. Табори і стрічі відбувалися тут від 1926-го р. по 2-гу світову війну. Ціле літо лунали тут пластові пісні, стукали об скелі джагани, падали дзвінки накази до молитви, зайнять, до купелі, до фізичної роботи, ішли тут стишені гурткові гутірки, вечорами горіли золоті, пахучі смерековим димом, високі пластові ватри, тут із запертим віддихом слухали ми мудрих слів Митрополита, тут під голим небом він відправляв нам Служби Божі.

Творцем цього нового тоді в українському громадянстві способу таборового життя юнацтва був вельми шановний і люблений скавтмастер Українського Пластового Уладу, проф. Іван Чмола. Його таборна школа була рівночасно і тверда, і юнацько весела, тверда може тільки для тих, що не раді в Пласті бачити заправу і до важких діл, що їх може в житті бути й досить багато. «...Життя не жарти, не казки...»

сл. п. Сірий Лев

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Пл. Станиця Клівленд, — зібрано на зазив голови ОП
УПС пл. сен. Мирослави Гук. під час сходин
в дні св. Юрія, на пл. Оселі "Писаний Камінь",
Клівленд, США — — — — — \$25.00
Степан Бучацький, Сомерсет, США — — — — — 10.00
Редакція одноднівок УСП "Перші Стежі"
і "Чота Крилатих", Ньюарк, США — — — — — 9.00
Пластова Станиця, Вольвергемптон, Англія — — — — — 5.60
Пл. юн. Віра Шехович, Нью-Йорк, США — — — — — 5.00
Ст. пл. Андрій Якубовський, Боффало, США — — — — — 5.00
Пл. сен. Марія Феник, Монтреаль, Канада — — — — — 5.00
Пл. юн. Іван Цірка, Торонто, Канада — — — — — 5.00

Пл. сен. А. М. Гайвард, Сурбітон, Англія — — — — — 3.00
Пл. сен. Атанас Фіголь, Мюнхен, Німеччина — — — — — 3.00
Ст. пл. Дарія Голубець-Якубович, Туіл, США — — — — — 3.00
Пл. сен. Микола Попович, Дербі, Англія — — — — — 3.00
Пл. юн. Юрій Чернига, Блумфілд, США — — — — — 2.00
Ольга Кельман, Дербі, Англія — — — — — 2.00
Ст. пл. Роман Терлецький, Нью-Йорк, США — — — — — 1.00
Пл. юн. Андрій Косович, Нью-Йорк, США — — — — — 1.00
Мирон Арсенич, Вінніпег, Канада — — — — — 1.00
Пл. юн. Богдан Кришталович, Парма, США — — — — — 1.00
Пл. сен. Іван Лещишин, Торонто, Канада — — — — — 1.00
Пл. юн. Богдан Юрик, Мюнхен, Німеччина — — — — — 0.50

Разом у цьому списку \$91.10

Іван Чмола

Пластова відзнака — Золотий Хрест
Заслуги, яку здобув Іван Чмола.

Стрілецька відзнака — Рада Січових
Стрільців з років 1918-1919, яку
здобув Іван Чмола.

У 75-річчя народження світлої і ніколи незабутньої постаті
Українського Пласту на Рідних Землях.

Він для нас приклад гідний до наслідування, а його засада:

**«ЯКЩО САМІ СОБІ НЕ ЗБУДУЄМО —
ТО ДЛЯ НАС НІХТО НІЧОГО НЕ ЗРОБИТЬ»**
повинна стати нашим гаслом.

За свої ідеали, працю, посвяту і самопожертву аж до втрати життя
вписався золотими буквами до нашої історії 20-ого сторіччя.

ДЕЯКІ ДАНІ ІЗ ЖИТТЯ ІВАНА ЧМОЛИ

Дані:

Народжений 6 березня 1892 р. у Солотвині, повіт Богородчани, в Західній Україні. Ув'язнений більшовиками 1941 р. на початку війни, і від того часу нема про нього жадної вістки. Отже дальша його доля ще не відома.

Пласт:

Він один із засновників Українського Пласту. Найвизначніший пластовий діяч у ділянці виховній, а зокрема таборництва, вишколі та мандрівництві.

Будівничий пластової оселі «Сокіл», співтворець легенди Маківки, виховник твердих характерів.

Один із перших одержав ступінь скавтмастра, відзначений свастикою заслуги та Золотим Хрестом Заслуги.

Військо:

Він був полковником із часів Української Визвольної Війни. Співтворець УСС-ів та Січових Стрільців. Пропагатор творення українських збройних сил та комендант Кадри Вишколу.

Фах:

Дуже активний у часі своїх студій у Львові. Був учителем у гімназіях «Рідна Школа» в Яворові і Дрогобичі, де навчав історії, географії та тіловиховання (руханки). Радо відбував літні та зимові прогулянки.

У своїм житті перебував він російський полон, табір полонених у Польщі, в'язницю польську і мексиківсько-комуністичну.

Іван Чмола це спомина пластування з Рідних Земель — це славний ЧМОЛЬ, про якого залюбки і з пошаною згадував Сірій Лев — це перший курінний 1-ого куреня УПС ім. Ст. Тисовського.

О. Б.

ІВАН ЧМОЛА — студент

ІВАН ЧМОЛА — професор гімназії
у Дрогобичі.

ІВАН ЧМОЛА — український воїн
(старшина київських Січових
Стрільців).

Внуки Івана Чмоли — всі пластуни
(пл. прих. Оленка, пл. уч. Зоряна,
пл. розв. Богдан, пл. прих. Олег)!

Наша Бойківщина

(За книжкою д-р С. Парфанович
п. н. «Загоріла Полонина»)

Прекрасні гори Карпати, а їх середуща частина по обох узбіччях — це країна бойків. Є різні пояснення на походження назви «бойко», але найпереконливіше — це від частого вживання частки «бойє» у різних значеннях. Подекуди вважають її за образливу, а на Закарпатті назва бойки мало поширена. Усі, однак, залюбки називали себе «верховинцями» чи «гірняками».

● **Загальна територія Бойківщини** займає приблизно 8 тисяч квадратних кілометрів, а живе там півмільйона населення. Властива Бойківщина — це полонини та верховина Карпат із повздовжніми верхами гір, покрита чатинними і листяними лісами, у яких ще живуть ведмеді, дикі кабани, олені та інша груба звірина. Вище понад лісами здіймаються чарівні пашисті полонини, що на них випасаються стада овець і рогатої худоби — головно воли.

● У долинах рік від непам'ятних літ живуть **наші бойки**. І жили б тут щасливо, якби не злидні наших часів. У цих долинах плекають збіжжя й садовину, а на соняшних місцях (на Закарпатті) вдається і виноград.

● **Природа Бойківщини** є багата різноманітними видами, а ліси повні співу птах, багаті на підшиття, у якому безліч ягід та грибів. Підсоння лагідне і вологе, яке допомагає швидкому розвитку ростинності. У ріках маємо безліч риби, а в потічках раків.

● Для збереження первісної природи, а головне рідкісних її видів, організовано **заповідники та природні парки**. Особливо цікавою для природників є рістня Закарпаття. Карпатами проходить північно-східня межа деревних і чагарникових порід і трав'ястих ростин, і ті умовини зміни ростинності є привабливі для природознавців. Збереглися цікаві скупчення ендемічної і реліктової флори і фауни, надзвичайно цінні для біологічної науки.

● Особливістю є **крайознавчі резервати**: Скелі Довбуша в Бубнищі, де є найцікавіші скелі з печерами, на яких ростуть реліктові сосни звичайні. Скелі в Борині, Зубриці та Висоцькому. В Уричі маємо скелі з рештками мурів старовинного замку. Склея «Татарський Камінь» у Корчині, скеля із стародавнім написом у Славську, скелі Довбуша в Крушельниці та Розгірчу, скеля Соколів (або Чортівська Скала) у Бусовиську.

● **Батьком бойківських гір** називають стрімкий та високий Пікуй, а побіч Галич, а трохи далі Парашку, Магуру, а ген на сході Хом'як і Синицю, а довкруги них менші верхи залюбки називані Магурами чи Кичерами. А на Закарпатті: Томнатик, Великий Верх та інші. Перехід через Карпати не всюди легкий, але є перевали, якими від давніх часів провадив військовий та

торговельний шлях, а тепер залізничний та автотовий. У турчанській частині — Ужоцький, а у Тухольщині — Лавочне або Верецький, а далі — Вишківський.

● Ціла Бойківщина, хоча має мало урожайний ґрунт, але за те має **«зелене золото»** — ліси, а на своїм підгір'ю **підземні скарби**: нафтова роп, земний газ і віск, сіль каїніт та мінеральні джерела, а на Закарпатті ще вугілля, а крім того є руда залізна, вапняк, мармур та інші. Колись у Карпатах відбувалися великі полювання. Сьогодні нема вже так багато лісів, а в них дикої звірини. Синевідські бойки славилися торгівлею овочів, які привозили возами, а опісля вже залізницею. Для ведення своєї торгівлі були організовані неначе у «Торговельні братства», а їхні торговельні зв'язки сягали аж на балканський півострів і до західної частини Середземного моря. Не один бойко доробився на торгівлі маєтків, будував у своєму селі церкву або давав гроші на інші добродійні цілі. Кожний старався вернутись додому на Великдень, щоб у своїй церквці заспівати «Христос Воскрес».

● Із культурно-наукового життя Бойківщини слід згадати **релігійні збірники на Закарпатті і Скільщині**, писані народною мовою, діяли по монастирях принагідні і короткотривалі друкарні, за те краще розвинулося церковне малярство ікон — тобто церковних образів та будівництво типових бойківських трибаних церков. Співець Верховини ХІХ сторіччя це — Микола Устіянович (Славсько), а найбільший із синів Бойківщини це — Іван Франко.

● Із сучасних письменників у Вільному Світі слід згадати д-р С. Парфанович («Загоріла Полонина» і інші), Марта Кузьмович-Головінська (оповідання з бойківського життя) та Іван Смолій («У Зеленому Підгір'ю»). Небагато було науковців, що цікавилися Бойківщиною, але ніхто з них не написав більшої праці. Велику заслугу для етнографії Бойківщини має Іван Франко, що сам відбував мандрівки, записував пісні і все інше та брав участь у науковій експедиції по Бойківщині у 1904 р. Із інших слід згадати проф. Володимира Гнатюка, проф. Зенона Кузеля і о. Михайла Зубрицького.

● Має Бойківщина свої **пісні і танки**, а найбільше питомі — це короткі бойківські коломийки з протяжним і голосним співом, а часом із вівканням. Оркестру творить сопілка (довга і коротка), скрипка та бас (чи бубон). Були лірники, що ходили по відпустах (храмах) і по селах як козацькі бандуристи. Мала Бойківщина і свою трембіту трохи меншої величини як гуцульська, звана «трембета».

Пл. сен. Олександр Бережницький

Бойківщина

за проф. Я. Рудницьким і проф. З. Кузелею

Пояснення

Етнографічна границя України

Границя Бойківщини

Міста

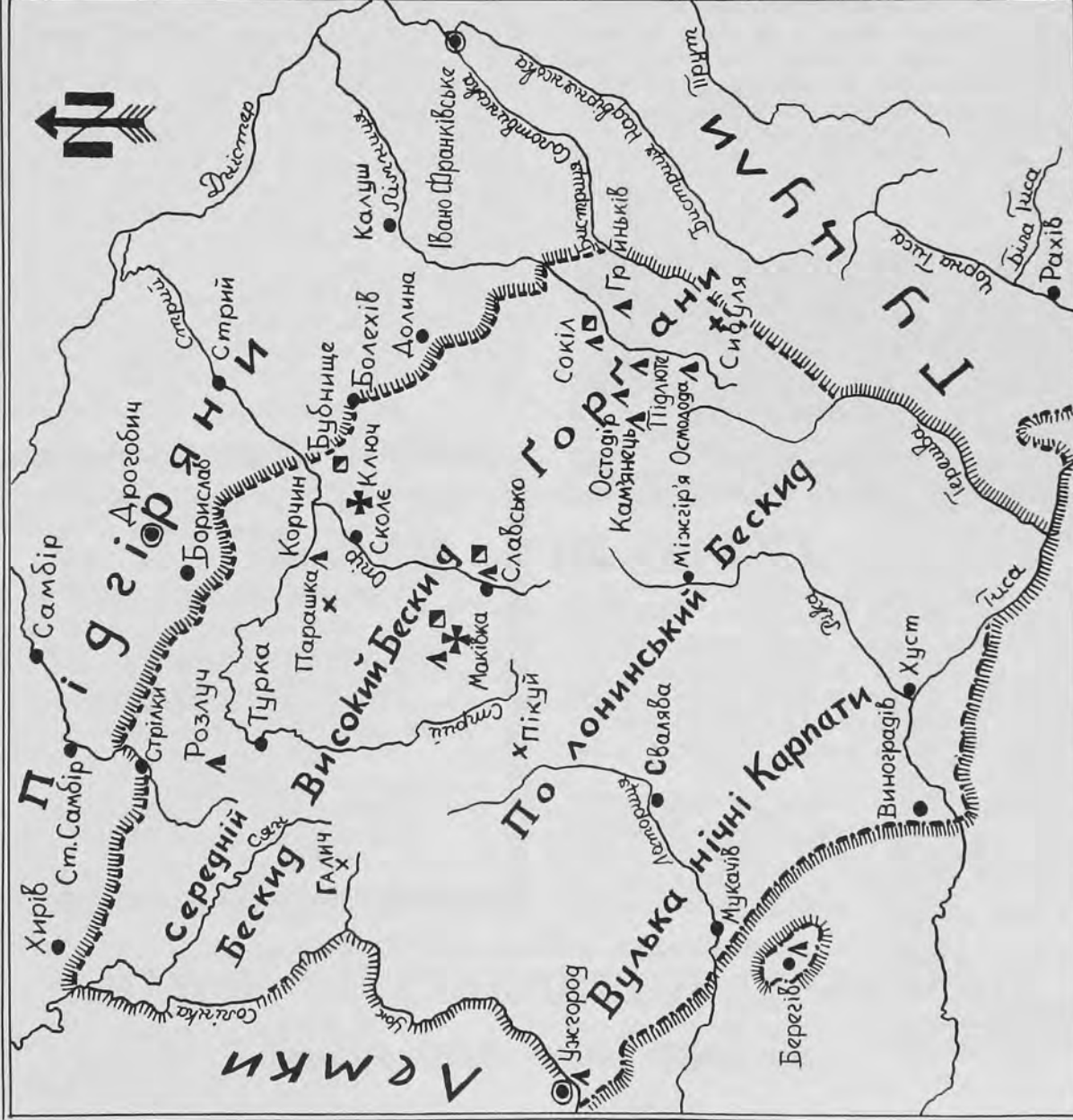
Ріки

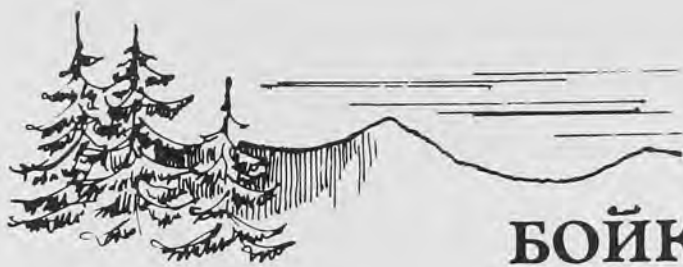
Верхи гір

Місця боїв Легіону УСР

Пластові оселі і табори

Пластові зустрічі

БОЙКІВСЬКІ ЧУМАКИ

Хто ж не чував про чумаків, їхні степові шляхи і пісні та їхнє життя, повне чару українських степів і пригод? Але про чумаків із Карпат мало у нас говорилося, а вони були, і тому можемо їх називати «Бойківськими Чумаками».

Більше як сто років тому назад можна було часто стрічати мандрівні табори «солярів», дуже схожі до чумацьких валок. Бойківські чумаки походили з околиць Синевідська та займалися розвожуванням соли із підкарпатських солеварень (жуп) по цілому Підкарпатті, Поділлі, Покутті та інших наших землях. Їхні шляхи на сході збігалися із чумацькими шляхами, що розвозили сіль із Чорного Моря, а на заході із тими, що торгували сіллю з Велички та Бохні. Самі мешканці Синевідська не займалися торгівлею солі — вони були знаними торговцями південних овочів, вин та інших продуктів.

У поч. XIX ст. часто переїжджали великі валки «гірських чумаків», навантажені сіллю, а тягнені волами. Були вони добре забезпечені до далекої дороги: мали запасові шпичі, два нові колеса, ярма обшиті підкладкою, щоб не відпарювати ший. Віз був накритий солом'яною будовою, щоб сіль не замокла, а візникові було вигідно їхати та багато іншого, потрібного у такій дорозі.

«Бойківські Чумаки» їдуть великим табором усе тими самими шляхами, знають місцевості продажу (торговиці) і заїзди на відпочинок. Затримуються вони недалеко осель серед поля, де мають пашу для волів і свободу розпалення вог-

ню. Табір стає у формі квадрата на взір розташування козаків. Воли пасуться коло табору, а опісля заганяють їх до середини, щоб вівки, злодії не зробили шкоди. Вхід до табору заставляють возами.

До розтабованого табору приходять мешканці околичних сіл, щоб за яйця, сир, масло, крупи, ковбасу, солонину вимінати для себе сіль. Мандрівники в тому часі приготують вечерю, розпалюють вогнище, ставлять казани і приготуються до відпочинку. Майже завжди приходять дід з лірою та розказує всі новості та цікаві вістки з даної околиці. По вечері дід співає при звуках ліри пісні. Найбільше поширеною піснею була «Спускався чумак з гори до долу»... яка розказує про несподівану смерть молодого чумака. Бойки сплять під возами та на зміну доглядають табору. Дід лірник сидить при вогнищі та так уважно слухає, щоб хтось непрошений не закрався. Наші чумаки мають теж свій годинник, а ним є півень, що сидить у буді та вдосвіта їх будить у дальшу дорогу.

Ще не зоріє, а табір «Бойківських Чумаків» вирушає у дальшу дорогу. Чути лише рип возів, а при ватрі залишається дід-лірник, що допікає бараболу, очікуючи приходу дня, щоб піти до села — так, як це робили бандуристи.

Подав Олександр Бережницький

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива

випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ

власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario

Tel.: RO 7-7246

ВИРІВНЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „ЮНАКА“

за 1967 рік — 5.00 доларів!

Дорога Подруго Дадо!

Нам завжди виясняють, що Пласт це — самовиховна організація. Як я це розумію, то значить, що ми маємо у Пласті самі виховуватися, самі все робити. А чому в такому разі на змагах, виставах, конкурсах перші місця дістають ті, за яких усе роблять подруги, а не вони самі, або коли їхні подруги є в комісіях точкування?

Ніна

Дорога Ніно!

Ти заторкнула у своїй щирості дуже болюче питання. Так воно часто є, як Ти пишеш, хоча це зовсім неправильно. Є, однак, виховники, які в найкращій вірі у своєму виховному запалі забувають, що їхнє завдання є допомагати, давати вказівки, радити, а не робити все за Вас.

Подруга Дада

Дорога Подруго!

Я вже мав у Пласті трьох упорядників і трьох зв'язкових і всі подібно з нами поступали та поводитися. Коли моя мама на мене кричить, що я неможливий, то завжди каже, що я повинен брати собі приклад із своїх пластових виховників і що на це вона мене до Пласту посилає. А я зовсім не розумію, чому я маю собі брати із когось, що нічим не відрізняється і не відзначається від інших, хіба тим, що йому вільно вже одверто курити, пити та говорити не по-українському, — а мені це все заборонено, бо я — молодший.

Дорогий Юначе!

Юнак

Може Ти трохи загостро критикуєш своїх упорядників, а може справді — вони не можуть бути для Тебе зразком до наслідування. Але як Ти це вже бачиш і знаєш, — тоді старайся Ти бути іншим і кращим, щоб колись Твої юнаки, яких будеш провадити, не давали Тобі такої оцінки, як Ти тепер своїм старшим друзям.

Подруга Дада

Дорога Подруго!

Чи Ви вудумете ці питання до Вашої рубрики в «Юнаку», — чи до Вас дійсно пишуть?

Андрій

Дорогий Андрію!

Ти не вгадав, бо ані одне ані друге — тільки я маю таку велику книжку, з якої це все відписую так, як Ти часами задачу до школи. Тепер я є на питанні 69, сторінка 126. Але автора та видавництва цієї книжки Тобі не подам, щоб Ти не робив мені конкуренції.

Подруга Дада

ЛЮБИТЬ — НЕ ЛЮБИТЬ

ЖАРТОМ І СЕРІОЗНО

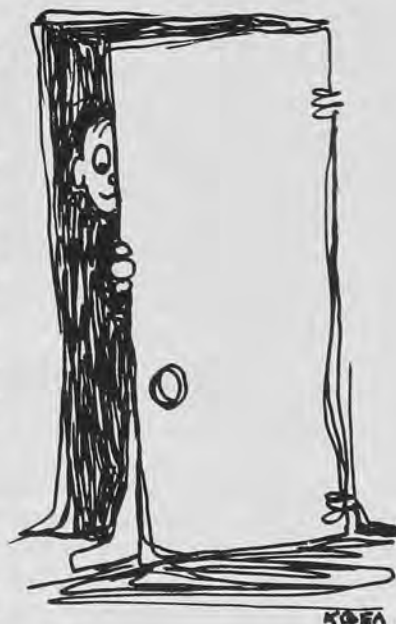
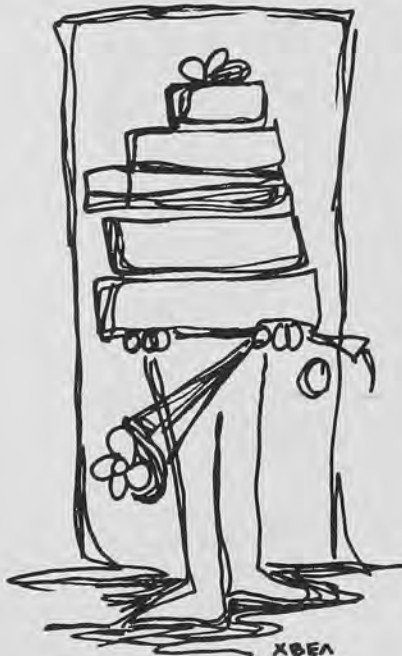
Зістрічаються двоє молодих людей. Разом ходять у кіно й до театру, читають одні й ті ж книжки, відвідують лекції, сперечаються про улюблених героїв. Одне без одного, здається, життя собі не уявляють. І все ж ніяк не наважаться сказати про це вголос.

На театральній сцені і кіноекрані часто в таких випадках закоханий герой нерішуче промовляє перед дівчиною: «Я давно вам хочу сказати...» — і його сміливість на цьому вичерпується.

Але обраниця, звичайно здогадується...

А як у житті?

Буває й так. Але в кожному випадку, як кажуть, на свій лад. Певного рецепту на те, як освідчитися у коханні молодим людям, не існує. А проте...

Цілком природно, що перед зустріччю із своїм ідеалом юнак старанно голиться, одягає чисту сорочку, часто позичає у брата або друга по гуртожитку (інколи й без його відома), краватку або шарф. Зрозуміло й те, що в розмові із своєю обраницею молодий чоловік прагне розповісти про свої спортивні досягнення, про успіхи в колі товаришів, виявити знання з різних галузей.

Попереджаємо:

— ви не повинні надокучати супутниці своєю особою, якщо вона одверто не бажає цього. Не даруйте їй дорогих подарунків, вони її тільки бентежитимуть. Не робіть насильно для неї послуг, про які вона не просила. Одним словом, не нав'язуйте своїй подрузі того, що проти її бажання. Не будьте настирливі!

Користуйтеся із кожної нагоди, щоб частіше зустрічатись із своїм ідеалом. Але...

Не влаштовуйте своїй обраниці сцен ревностів, поки ви ще не наречений. Такі сцени скоріше відштовхують, ніж зближують.

А тепер слухайте, ви дівчата:

Якщо ваш приятель, друг, товариш (інакше поки що його не називатимемо) зволікає з освідченням у коханні, а ви впевнені, що вже настав той заповітний час, однаково не примушуйте його зробити це силоміць. Значить, ваш товариш ще не впевнений у своїх почуттях. А освідчення завжди зобов'язує...

Буває, звичайно, що хлопець мовчить через неспівість. У таких випадках вирішувати вам, дівчата! Треба йому вчасно допомогти.

А як дізнатись, чи закоханий у тебе твій друг?

Може, деякі наші поради допоможуть.

Закоханий:

— при зустрічах ніколи першим не нагадує про розставання;

— завжди, прощаючись, запитує: 'Коли зустрінемось?';

— реагує на найменшу зміну вашого настрою;

— терпляче чекає, доки вулиці спорожніють і можна буде самим поблукати по місту чи селу.

Все це однаковою мірою стосується і закоханих дівчат, але вони, звичайно, більш скриті і старанно приховують свої почуття.

Як бути, якщо ваші почуття охололи? Намагатися їх з'ясувати? Нам здається, якщо ваші відносини були просто знайомством, то найкраще спокійно розійтись. Подібна розмова завдала б тільки неприємностей. Інша справа, якщо молоді люди будували якісь плани, мріяли про щось спільне, а потім раптом повіяло холодом... Поки непорозуміння не зайшло надто далеко, потрібно розібратись у ньому. У такому випадку хлопець, або дівчина повинні мати мужність визнати свою помилку, а часом, коли так сталося, чесно заявити про зміну в своїх почуттях.

ДАВНЯ ДАВНИНА

Про перших та пізніших поселенців Бойківщини (і саму назву «бойки», як також інші назви (рік, гір, місцевостей), маємо багато здогадів, а найчастіше згадується кельтійське походження назов та плем'я «Боїв», від яких буцімто пішла назва «бойки». Але без сумніву треба прийняти українське походження мешканців Верховини із племені Хорватів та їх зв'язок із Київською Державою.

У Скільщині маємо переказ про князі міжусобиці між Святославом і Ярополком, а в Старосамбірщині про перебування у Спасі короля Данила, в Лаврові князя Лева, а на Закарпатті роду князів Коріятовичів. Карпати були довгі роки тереном боїв із Угорщиною, а Зах. Бойківщини — із Польщею. Також татарське лихоліття не минуло Бойківщини, а виявом того є безліч переказів та прекрасна повість І. Франка «Захар Беркут».

Наші князі для оборони границь закладали окремі вільні оселі, які опісля перетворилися у шляхоцькі села т. зв. «ходачкової шляхти». У 14 і 15 сторіччях згадується про поселенців «волохів», а при кінці 18 ст. нім. колоністів. Крамнична торгівля і початки промислу опинилися в руках жидів.

У часах Козаччини маємо живий зв'язок із Запоріжжям — де зголошувалися сини Верховини, а найбільша постать це — гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний. Прихід Богдана Хмель-

ХЛОПЦІ У СПІДНИЧКАХ

Чи Ви бачили цю світлину в щоденній пресі із двома панями із «гот котюр», що пропагують тепер спіднички для панів і самі їх вбирають? До цього мали вони сорочки в паски з білим широким коміром і яркі краватки в білі горохи. Розуміється, мали також довге волосся, а на ногах темні грубі панчохи. Чудовий образ — правда?

Як Вам подобається, Дорогі Подруги, ідея йти з так одягненим хлопцем вулицею або танцювати на забаві? Дай Боже, щоб ця мода не прийнялася загальною, однак на основі досвіду останніх двох років — все можливе.

Це тільки було б завершенням того, що бачимо довкруги себе — хлопців, які стараються уподібнитися до жінок усіми способами, довгим волоссям, черевиками із вищими пам'ятками, взористими сорочками і т. п.

Перед кількома днями я в дорозі до домівки зустрінула групу т. зв. «гіпіс» у простиралах замість убрання, дзвіночках на шиї, босих, із довгим волоссям, зв'язаним позаду голови стяжечкою. Навіть ніхто із прохожих не дуже дивувався, бо це тепер у Нью-Йорку на т. зв. «віледж» щоденний образ.

Яка причина в цьому, важко збагнути, і тут напевно не самі «бітелс» стали зразком до наслі-

дування. Але все ж стає аж моторошно, як заникає образ здорового нормального хлопця із сильними м'язами, засмаленим обличчям і спортовою поставою.

На жаль, вже і серед наших хлопців щораз більше тих, що не хочуть стояти позаду «модного» напрямку. Ви, Дорогі Подруги, напевно це завважили. Як Вам подобається — не знаю — але я певна, що лише Ви, а ніхто інший може Ваших друзів переконати, що вони повинні залишитися хлопцями, якщо хочуть Вам подобатися та з Вами товаришувати. Напевно почую від декого з Вас, що це нічого злого, бо вже були часи, коли чоловіки ходили в перуках та білих панчохах. Так — але не в спідницях, а в цих часах таки здається було б важко не впізнати, хто хлопець, а хто дівчина — як це тепер часто трапляється. Вірте мені, все, що неприродне, не є здорове, а хлопці у спідничках — справжніх чи лише в переносному значенні — хіба належать до явища, яке є проти прав природи. Чи може отже Вам, мої Подруги, які маєте ширити красу, здоров'я і любов до природи, щось такого подобатись???

Подруга Оля

ницького до Галичини сколихнув цілим Підгір'ям — опісля була жива релігійна боротьба між православними та уніятами. Важкі часи кріпацтва викликали спротив, центром якого була Гуцульщина, а саме опришківський рух. Відділи Олексі Довбуша заходили під Болехів, Турку та ще далі на захід. Деякий час був брат Олексі Іван Довбуш. У рядах гуцульських опришків було багато бойків, які прибрали псевда: «бойко» чи «бойчук» та інші.

Живою була традиція опришківства ще в часах Івана Франка і на тій основі написав він повість «Петрії і Довбушуки». Хоча в горах кріпацтво не було вповні впроваджене, бо там була так звана «королівщина», цебто виконання певних зобов'язань для державної адміністрації, але загарблівість шляхти була велика, і це підсилювало опришківський рух. У народі ще й досі живуть перекази про славних опришків, а зокрема про найкращого з них, Олексу Довбуша, та його закопані скарби.

Кінець 19 і початок 20 сторіччів був часом великої релігійно-національної праці, поширюється шкільництво, творяться товариства та організації, а рівночасно господарські умовини спонукують бойків до модерного життя. Наша визвольна війна збагачувалася хоробрими воїнами з рядів УСС і УГА (терен славних боїв УСС, а головню Маківка і Ключ), а 25 років тому вояками УПА та 1 Дивізії УНА. На Бойківщині діяла УПА, там відбувся загальний збір, на якому зорганізовано Українську Головну Визвольну Раду (УГВР).

Опісля прийшли важкі роки нової займанщини, виселення із пограниччя Бойківщини, яке віддано Польщі. У Вільному Світі живе велике число бойків, які із тугою згадують:

Та як я си спогадаю
За давнії літа,
Голова мене заболить,
Що не виджу й світа...

О. Бержницький

1

2

3

Дорогі читачки і Читачі!

Цим разом маєте в руках число присвячене Бойківщині, тож і наші прогулянки по Рідному Краю в цьому відділі ведуть Вас у цю прекрасну закутину України. На цих сторінках бачите кілька фотознімків ще з давніх часів, коли то по бойківських горах мандрували ще наші пластуні... І знімки ці з їхніх фотоапаратів.

1. На всю Україну znana умілість бойків у роботах із дерева, зокрема славні вони майстри в будові дерев'яних церков. Ось тут типова бойківська дерев'яна церква в селі Бусовиська.

2. Бойківщина — гірська країна. Мов руїни старовинних храмів виходять з-під землі дивовижні кам'яні обеліски. Тут — скелі в Уричі, взимку. Видно пластунів-лещетарів.

3. Але найбільш таємничі ці скелі, як низька хмара обійме туманом вершки високих ялиць... Тоді пластуні-мандрівники розказують про старовинну славу, сидючи на віковичних каменюках.

4

ВІЙ КРАЙ

4. Ці ж бо гори — свідки історії. У стрімких стінах скель є безліч печер, хто викував їх? — природа чи може давні предки наші? Ось у цій печері, за переказами, нібито був колись поганський храм, а в новіших часах — церква отців Василіян. Кажуть, що в часах татарських наскоків у цій печері ховалися люди від ворогів. Чи пам'ятаєте Захара Беркута? Він же тут нібито живе, у Тухлі, у цих горах.

5. Ця стара фотознімка взята теж в околиці Урича. Тут бачимо уричівські скелі з іншого боку.

6. А тут ще одна бойківська церковця — у Славську, де не раз мандрували і таборували пластуни.

7. А тут гори вже лагідніші. Це — околиця міста Турка. Видно лагідні, чатинним лісом покриті гори, як теж типові дерев'яні бойківські будинки.

8. Прекрасна частина України — Бойківщина. Хто коли відвідав її — ніколи не забуде.

8

7

5

6

НАРОДНИЙ ОДЯГ БОЙКІВЩИНИ

Плем'я бойків відрізняється не тільки своєю говіркою чи звичаями від сусідів. Його вбрання має свої питомі риси, що надають йому певної своєрідності. Хоч простір Бойківщини доволі розлогий, проте основні прикмети його вбрання ті самі в долині Турки, Опору й Лімниці.

Чоловічий накрив голови — це влітку солом'яна «крисаня», а взимку — хутряна «кучма». Дівчата загинають голову хусткою, а жінки «чепцем». Під «чепець» жінка накладає «кичку», тобто твердий обруч, обвинутий волоссям.

Як намисто дівчата й жінки носять скляні «пацюрки» або «драбинки», цебто гердани.

Сорочка в чоловіків і жінок має однаковий крій. Чоловіча сорочка не має вишиваних прикрас, а є тільки «перешивана» чорним на обшивці та рукавах. Жіноча сорочка має вишивку на «вуставках», а також згортки на рукавах, що звуться «брижі».

Поясна одежа в чоловіків — це полотняні штани, доволі вузькі, що сягають до кісток. У жінок — це спідниця, яку роблять для святочної нагоди з білого полотна, а для щоденного носіння із «мальованки». Святочна спідниця має внизу вишиваний або тканий візерунок, а вгорі зібрана в «брижі». «Мальованка» зроблена з полотна, вибіланого у чорний візерунок.

Чоловіки підперізуються «ременями» 3-5 інчів завширшки. Жінки припинають із переду запаску з білого полотна, зібраного у брижі.

Поверх сорочки чоловіки й жінки носять безрукавки із чорного сукна. Це є — «лейбича», що сягає до стану, «жіночий лейбик розтинаний», що сягає до колін. Вони обшиті білим шнурком з підкладом червоного сукна. Такі «лейбики» є також із рукавами і служать, як нагортка. Взимку носять хутряну безрукавку «надушник», або «кожуша» з рукавами, а на великі морози довгий «кожух» із широким коміром.

Взуття — це «ходаки», зроблені з м'якої шкіри, прив'язані шкіряними або вовняними шнурками до ноги. Під тим ногою обвивають у білі полотняні або вовняні «онучі».

В загальному вигляд бойківського вбрання скромний і не кидається ввічі багатством і яскравістю прикрас. Але його сирівець — полотно, домашнє сукно і шкіра — є гарно підібрані, а прикраси застосовані зі смаком. Бойківська вишивка відзначається гарним відчуттям кольорів, а мальованка великою — різноманітністю візерунків. Підшиття лейбиків і кожухів живе, але не яскраве.

З усіх відмін бойківського вбрання Турчанщина найсуворіша, бо внаслідок хову овець уживає багато темного домашнього сукна.

Л. Бурачинська

ПЕРЕДПЛАТНИКИ У США!

ОБОВ'ЯЗКОВО ПОДАВАЙТЕ

у своїх адресах

“ZIP CODE”

ПОНОЧІ

(Із повісті «Попід кичерами й понад потоком».)

Кася пастишить. Корови ходять по лісу, та десь там, поміж ялицями та смерічками грають їхні дзвіночки. Кася приспівує собі, збирає гриби та приглядається й прислухується до тайниць лісових.

Іде легенько поміж кущами. Ходить так тихо, що ніхто її кроків не чує. У лісі тиша. Нагло: лусь!.. Що це?

То гілка тріснула, а яка луна пішла лісом! Кася зіщулилася і розглядається: ануж прокинеться страшний лісовик і поженеться за нею! Стала, слухає. Ні, немає нікого. Іде далі. Похилиться, тут підійме біляка, там голубінку. Ступає безшелесно по моху і спинюється здивована перед яскравим мухомором. Учора його тут ще не було, а нині... а може то не гриб? Може то вогник вистрелив із землі? Кружляє, стріскає, палахкотить та грає білими іскорками. А може від нього займеться ліс?.. А може то не вогник, тільки малий дідок-чарівник, у червоній шапочці, з білою бородою... Кася приклякає й дивиться: ні, це мухомор.

А це що?! Під кущиком прикучула вона, загорнулася синьою плахтою, з під неї видно білі руки сорочки. Ах, це ж тільки шапочка синя! Вчора вона була маленькою, синьою цяточкою на моху.

Кася іде в ліс. Луп! Що то? Ах, то шишка, бач, яка тяжка!

Десь на вершку між темними смереками грає скрипка. Така біла, дерев'яна, з одною-двома струнами, що її сам музика вистругав. Співає тоненько, солодко. Ліс причаївся і слухає. Ні пташка, ні комашка не ворухнеться. Скрипочка грає ревно й стиха. Хто грає так ідучи вершками поміж старими смереками? Кася біжить, пробивається крізь гушавник та вибігає на вершок. Але скрипочка вже не грає на вершку. Там тільки малини капують з кушів, як краплі крові. А пісня пішла лісом, пішла вершками.

МЗ

Дівчина йде лісом, спинається на другий вершок, закиданий камінням. Може то любко солодкий кличе там на Романовім вершку?

Ой Іване, Іваночку,
З чорними очима,
Я би за тобов, Іване,
У Дунай скочила.

Зза млаки, що розсілася між обома вершками, скрипка надить і пісня кличе:

Туда, туда,
Туда, туда, дайна!
Відки би тя ввидіти,
Білявино файна?

Але млака тряска, непрохідна. Дівчина спинається на березі та хреститься. Вривається струна на чарівній скрипці і мовкне пісня десь за верхами. Тільки лісами лине гомін-вівкання:

Угуууу...у, гууу...у, угууу...у.

В лісі вечоріє. Пастухи вертаються додому. Ідуть на конях хлопці й дівчата. Попереду йдуть корови, густо подзвонюючи дзвінками. З'їздять лісовими стежками на кам'янисті лісові дороги. Сопілка грає — свище. Як уже покінчить, зараз же лунає пісня:

Конику воронейкий,
Грива та білейка,
Завези ня, занеси ня,
Де моя милейка! — ааа-ааа-ааа!

Голос підноситься й спадає, вівкає й стелиться по вечірніх росах. Десь ізза яру, зза вершка відповідає йому друга, сопілка й пісня.

Але на ліс запав сумерк. Із потоків і млак підноситься білий туман і лягає на галявині серед лісу. Там малесеньке озерце. Крізь темряву лісу проривається місячне проміння. По ньому, як по золотих нитках, танцюють мавки. З гушавини виходить лісовий король та вибирає собі дівчину з-поміж мавок чи може зпоміж тих із села, що заблукалися поночі по лісу.

Чому, коню, не п'єш воду?

Чи дорогу чуєш?..

Чому сину, Василю,

Дома не ночуєш? — журиться мати.

Василя ніщо не втримає дома. Як місяць зійде на небо, на нього нападає чар: він іде з ліс. А там під лісом — чи не марасник стоїть? Кремезний, довгобородий, схрестив руки на грудях. Треба попри нього скрадатися дуже тихо. Він задивлений у срібні стежки, що біжать від місяця. Але людський дух може його пробувати і тоді смерть такій людині, що порушила його мрійливий сон. Василь скрадається тихцем.

Уже в лісі! Питьма зловісна приймає його. Продирається крізь куші. Тільки латкати тіні повзуть по стовбурах, біжать за ним та кидають мертвецьку блідість на його обличчя.

Хрусь! хрусь! — гомін пішов лісом. Василь припав до старої ялиці й ледви переводить дух. Хтось стоїть між деревами, простяг руки, на пальцях довгі кігті. Це страх лісовий. Але не спинить Василя! Он яр. Над ним сріблиться зелений мох, а довгі тіні падають на млаку. Ліс зашумить часом і вмовкне.

Над яр виходить жовтоволоса дівчина, ніби з-під землі виросла. На обличчі горять іскрами чорні очі. Заспіває:

Бодай би ся завалили,
Верхи з кичерами!
Чий бис ся змагав милейкий
До ня вечорами.

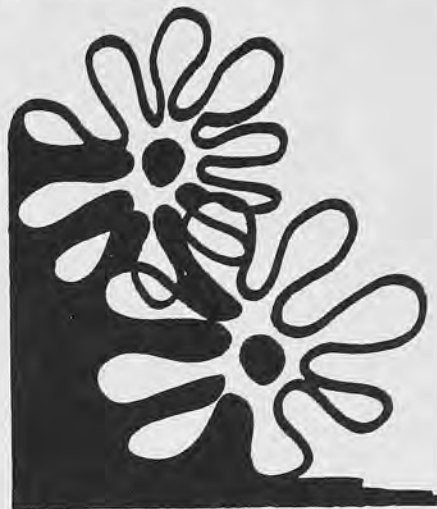

Стоїть та й наслухує. Трісне гілка в лісі. Підє луна, а далі тиша. Сова закричить, а ліс мовчить. Резчісує своє жовте волосся та кидає в яр. Воно сяє блудним вогником та кружляє, як іскра в темряві. А Василеві серце б'ється. Від її волосків сріблиться млака. Її сміх лунає по лісу.

Стоять над яром, обнявшись, а Василь просить: повідж ми, білявино файна, відки ти, та няй ты засватаю. Не можу я поночі скрадатися в темний ліс, бом ня стара мати варує. А життя ми нема без тебе, ні вдень, ні вночі. Для тебе м кинув у селі дівку із сивими вічками.

— Як кинеш вітця і матір, як прокленеш Бога, твоя буду! — припадає губами до його губ, очі її горять, як вогонь, а руками, наче гадинами обвела його шию.

Мовчить ліс. Де-не-де тільки блідне місячне саяво прокрадається крізь гушавину. Темряв криє тайну Василевого кохання. Василь стає блідий, блідий, щораз блідший. Усю кров з нього виссала відьма — його солодка коханка. І Василь уже не тямить себе: вирікається вітця, матері й проклинає Бога.

З реготом западається у млаку чарівна коханка і блідий парубок. Над ними закривається трясовиння. Серед нього слідами сльозить гнила вода, на ній іржаві плями, наче кров.

Але є в році такий день, може в ніч під Купала, а може під Великдень, коли грішники каються. Тоді оживає і млака. Стоять серед неї, обнявшись Василь і бліда мара, а над берегом ходить його дівчина, ломить руки тай плаче.

Милейкий, милейкий!
Тос ми не щирейкий,
Тос ня зрадив, тос ня звів
Що зяль ми тяжейкий.

Але, як у церкві співночі бовкне дзвін, западаються усі в млаку. Тільки кружляє над нею гнила вода із кривавими плямами. А дівчина-папушка стане над яром та си заспіває:

Чи я така нещаслива,
Цим така нещасна?
Чи моя зірничейка,
На небі погасла?

Може так вона жалує оту білявину, що їй Василя мара відчутила, а може й про свою долю думає: за нелюба батьки хочуть її дати.

А ліс стоїть споконвіку та шумить собі у вітрі.

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

НАЗАД ДО ВУЛИКА!

Людмила Коваленко

— Наше суспільство ділиться на кляси, і кожна кляса має боротись проти інших, щоб тільки їй було добре жити! — вигукував досить обдертий промовець, стоячи на скриньці з-пімила в лондонському Гайд Парку.

Черговий полісмен, скулившись під теплом сонця, такого незвичного для мешканців Лондону, сонно, змучено дивився на промовця, яких він бачив уже сотні. Раптом, в очах полісмена засвітилась цікавість: промовець увірвав свою мову і почав одмахуватись руками від чогось невидного, що з голосним дзижчанням крутилось навколо його голови.

— Поділ на кляси... це основа нашого... людського суспільства... — вигукував одірваними словами промовець, а полісмен радісно вигукнув:

— Та це бджола! Звідки вона взялась у Лондоні?

Бджола ще раз обкрутилась навколо голови промовця і полетіла вбік кущів, а за нею, із слабшим дзижчанням, полетіла новенька бджола-робітниця, яка цього дня тільки уперше вилетіла збирати пилок на мед.

— Завіщо ти хотіла вкусити його? — спитала Новенька. Я боялась, що ти вкусиш і впадеш мертва, а як я тоді повернусь додому?

— Я й не збиралась кусати його! — відповіла Старша. — Я співала йому хвалу, але ці двоногі істоти, що називають себе людьми, занадто дурні, щоб розрізнити хвалу від загрози. Їм усе треба вимовляти їхніми словами.

— А завіщо ти хвалила його? — здивувалась Новенька.

— Я почула, що він говорить. Ти ще не розумієш людської мови, але я мусіла навчитись її, бо це ж люди грабують нас, відриваючи наш мед кожного разу, як сонце перестає гріти! Що

правда, вони часом ставлять нам мед у вулики, але я ненавиджу вулики також! Це — наші в'язниці!

— Ненавидиш вулики? — здивувалась Новенька. Завіщо ж? В них так добре живеться. Кожний знає своє місце і свою працю, кожен робить своє, і тільки цариця-матка одна керує нами.

— І вона нами не керує! — заперечила Старша. Цариця кладе яєчка, кладе їх без перестанку, сотнями і тисячами, аж доки не народиться нова цариця. Підрісши, нова цариця вилітає перший і останній раз із вулика, а за нею женуться трутні, які ніколи нічого не роблять у вулику. Один з них високо вгорі запліднює царицю і падає мертвим, а цариця сідає десь на дереві чи кущі, і за нею сідають там усі бджоли, що вилетіли за нею... Звичайно, багато бджіл лишається із старою царицею, а нова цариця та її рій мусять шукати собі нове місце для життя.

— Але люди готують для нас вулики. Цариця завжди може вибрати собі новий вулик, — сказала Новенька. Я завжди мріяв про те, щоб вилетіти з новою царицею і осісти в новому вулику. Наш старий уже мені набрид.

— Це тому, що ти ще молода. Пізніше, ти звикнеш до всього і не захочеш ніяких змін. Оце те зло, що зробили нам люди: ми не хочемо ніяких змін! Живемо з року в рік однаково, робимо однакову роботу... Ми, робітниця — збираємо мед; няньки пильнують дітей, цариця кладе яєчка, трутні нічого не роблять, аж доки цариця не вилетить з вулика... З дня в день, з року в рік... Ми не хочемо змін... І все через отаких-о промовців, як оцеї людський, що ми чули в парку.

— Хіба ми мали колись своїх промовців? — спитала Новенька.

— О, так! — відповіла, зі드хаючи, Старша. Колись, у довгий Божий день, коли ще не було на землі цієї хвалькуватої породи двоногих, ми були великі і дужі! Ми мали великі блискучі крила, а своїм жалом ми могли вбити слона! Ми не знали вуликів і жили по лісах і степах, збираючи мед, а що ми були доброзичливі, то ми збирали меду досить і для себе і для інших... Ми навіть давали трохи його ведмедям, які його дуже люблять... Усе було добре, та поміж нас з'явилися отаки промовці... Вони почали вчити нас, що треба розподілу праці, що треба поділитись на кляси, і щоб кожна кляса робила щось одне... «Так буде легше для всіх», говорили вони, а ми, дурні, їх слухали... І почали ділитись на кляси... А коли почали ділитись, то побачили, що не можемо жити вільно, як раніш, бо мусимо бути організованими і мати керівників над собою... І так ми почали робити собі щось на зразок тих жител, які люди мають тепер. А коли оселились там,

то почали самі робитися усе меншими й меншими, аж доки стали такими, як тепер. І коли ми стали маленькими, то скінчився наш довгий Божий день і настав День Людини... І людина почала робити для нас вулики, заганяти нас у них і забирати від нас наш мед. І ми вже не могли давати його іншим, тільки людина почала роздавати його іншим людям, і не задушно, а за невеличкі зелені папірці!... Так скінчилась наша свобода...

— А проте, я не розумію, — нерішуче почала Новенька. Чому ти хвалила цього промовця у парку? Адже це через таких, як він, ми стали маленькими і невірними?!

— Так! Але тепер він хоче загнати у вулики не нас, а людину! — сказала Старша з радісним дзижчанням. Розумієш?! Він говорить людям те саме, що колись наші промовці говорили нам! І я радію із цього! Нехай людина стане така ж маленька, як і ми, нехай вона залізе у вулики, нехай вона сама здобуває собі мед!

— Але ж люди не мають крил! — заперечила Новенька. Як же вони будуть літати?

— А так їм і треба! — гаряче скрикнула Старша. Так їм і треба! Чому вони не розвивають своїх крил і своїх ніг? А тільки роблять різні блискучі штуки і на них злітають у небо з диким гуком, який лякає нашу царицю?! Не матимуть крил, то будуть лазити по землі, як мурашки... І житимуть у мурашниках...

— Я колись літала подивитись на їхні кам'яні вулики, — сказала Новенька. Вони дуже високі! Я мусіла мало що не мільйон разів змахнути крильми, аж доки долетіла до верху. Вони дуже подібні на наші вулики, тільки більші.

— Ні! Вони не подібні на вулики! В них кожний живе, як хоче і робить, що хоче. Принаймні, вони можуть робити все, що хочуть, тільки в них не вистачає кебети на це!... Тому вони туються до купи і разом перелітають з місця на місце і разом перепливають моря. І разом виробляють усі блискучі штуки, без яких вони не мо-

жуть жити! Все роблять гуртом, але потім кожний іде в свій кутик у вулику і робить, що хоче!

— Ну, значить, вони неподібні на нас!

— Але я надіюсь, що вони стануть подібні. Навіть будуть гірші за нас, бо в них не буде ні крил, ні ніг, а вони плазуватимуть по землі, як хробаки! І це буде їм кара справедлива кара за те, що вони грабують нас!

— Я не знала, що ти їх так ненавидиш, — здивовано сказала Новенька. У вулику ти завжди спокійна і лагідна...

— Бо звикла коритись! — сердито фуркнула Старша. За всі ці мільйони років ми звикли коритись! Ми звикли вірити отим промовцям, що навчали нас про користь поділу на кляси!...

— О, квіточка! — скрикнула радісно Новенька, сідаючи на жовту квітку кульбаби. Я вже думала, що ми й не побачимо квіток сьогодні.

— Оце все, що нам лишила людина, — сердито сказала Старша — кульбабку! А скільки квітів було по цих місцях! У лісах і на луках! Любо було вилетіти навесні і вибирати, з якої квітки пилко, щоб мед був кращий! Усе зіпсувала людина! Вона залила луки рідким каменем. і наставила скрізь своїх кам'яних вуликів!

— Угу, — відповіла невиразно Новенька, збираючи пилко. Але вони часом садять свої квітки і деякі з них дають добрий мед!

— Ет, може в декому з них збереглась бджолина душа, — мотнула зневажливо головою Старша. Але таких дуже небагато! Вони дуже ліниві, ці люди!

— О, я маю вже повно пилку, — сказала Новенька. Летімо швидше до вулика!

— А так, — пробурчала Старша. Тепер нам нема іншої дороги, як тільки назад до вулика!

Вони важко полетіли низько понад землею до свого вулика.

„МАКІВНИК“ ЮНАЧОК З НЬЮАРКУ

Гурток «Маки» із 20 Куреня ім. Марти Борецької в Ньюарку, США, може похвалитися неабияким успіхом своєї праці. Оце перед нами видання гурткової газетки ч. 3, цього гуртка, тиражем 150 примірників, у чепурній обгортці і з численними кольоровими ілюстраціями, хоча друковане цикльостилевим способом.

32 сторінки цікавого матеріалу, писаного юначками гуртка «Маки», прізвиська яких виписані на заголовній сторінці. Подаємо ці прізвиська всім іншим до відома для прикладу та заохоти. Це пл. учасниці: М. Авдикович, Л. Дереш, Х. Кизима, Р. Ляшевич, М. Мандрусак, Л. Мельник, Л. Сигіда, Р. Сорочко, В. Ткач і М. Шараневич. Не можна поминути і прізвиська впорядниці цього гуртка ст. пл. Оленки Гординської, яка, здається, є не лише впорядницею цього гуртка, але і його інспіратором та душею.

Газетка «Маківник» ч. 3 вийшла за місяць грудень 1966 р. Переглядаючи її, находимо широкий відділ п. н. «Табори» з відповідною заголовною ілюстрацією, де поодинокі члени гуртка описують свої таборові переживання в 1966 р. Тут є спомин із зустрічі в Скелястих Горах, спомини з таборів на «Бобрівці», «Вовчій Тропі» та «Писаному Камені», а також із спеціалізаційного морсько-гірсько-літунського табору. Делі йде цікава гра, укладена членами гуртка, та оригінальна творчість юначок п. н. «Фантазія». Тут вірші, оповідання та казки, а все прегарно доповнене відповідними рисунками. Наприкінці, на диво, а може з приводу святочного числа та його оригінальної назви «Маківник», находимо куховарські приписи на святочне печиво, в тому на почесному місці припис на маківник. Цікаво, чи юначки пробували цих приписів самі чи тут вже здалися на досвічені вказівки своїх мамів?

Справді, так гарно виданої газетки одного гуртка юначок нам не довелося ще бачити і тому містимо для загального відома дещо із неї та надіємося, що наше признание найде відгук у читачів та читачок «Юнака».

О К

ТАБІР „ДО СВІТЛА“

Цього року я поїхала на перший юнацький табір, на пластовий оселі «Писаний Камінь», у стейті Огайо, США. Тому, що це був перший вишкільний табір, спочатку були малі невідгоди, але учасниці табору швидко до них звикли. Ми спали в малих шатрах — по дві або три юначки.

Цей табір був досить цікавий. Околиця для мене була цілком нова і в лісах ми робили дійсно «перші стежки». Щодня відбувалися цікаві вогники та було дуже весело. У третьому тиждні таборування була запланована дводенна прогулянка. Йшло на цю прогулянку тільки двадцять юначок, між ними і я. Решта табору (в більшості прихильниці) мали залишитися в таборі і йти на одноденну прогулянку.

Ми йшли в повному виряді й з мішками до спання в наплечниках (це все було досить тяжке!). Вставання було дуже рано. Ми поснідали і вирушили в дорогу. Маршувати було тяжко, бо йшли ми цілий час або під гору або в долину. По дорозі ми вступили до міста, пооглядати вистави, (нас теж пооглядали) і ми пішли далі.

Погода була дуже приємна. Ми швидко дійшли до мети (10 миль в одну сторону), де ми спершу відпочали, а тоді почали ставити шатра. Це була тяжка справа, тому, що довкола нас ріс трійливий плющ, але — як зарадні пластунки, — ми по якомусь часі поставили два шатра. За той час кілька інших юначок зварили обід і раз на відміну таборовий харч був наравду смачний!

По обіді ми викінчували ставлення шатер, а по вечері була гутірка про різні вузли й ми пішли купатися. Спати пішли ми пізно тому, що справляли уродини одній подрузі. Серед ночі нас збудили тихим алярмом і був вогник. Рано, всі швидко повставали, поснідали, а потім їздили човном і вчилися веслувати. По обіді ми поклали шатра і рушили в поворотну дорогу. Йти було далеко, але прийшовши до табору, всі були дуже задоволені.

Пл. уч. Мотря Шараневич,
гурток «Маки», Ньюарк, США
(із юнацької одноднівки «МАКІВНИК»)

ПРО ЖОВТОГО ПЕСИКА

На білій дорозі, яка вела з одного міста до другого серед високих дерев, я запізнався з маленьким жовтим песиком! Він підскочив до мене і сказав:

— Я є тільки пес, і ще й до того жовтий, але ж певний, що ви мені допоможете. Я шукаю свого пана!

— Я радо допоможу тобі, як лише зможу, — я сказав. Ніколи не думав я, що пес буде зі мною говорити — ще й до того жовтий пес!

— Скажи мені, де ти думаєш, що твій пан є?

Песик радісно покрутив хвостом і сказав:

— Я же знаю де він є! Я мандрував далеко на південь і північ, перейшов усі міста й ніяк не щастить мені знайти його! Піду ще на берег моря, до пристані, куди заїжджають кораблі!

— Він плаває на морі?

— Я не знаю, але він дуже любив море. Го-мін морських хвиль успокоював його, як він був неспокійний, особливо при сьйві місяця і зірок.

— А як твій пан виглядає?

Песик обернувся, і ніби усміхнувся.

— О, а чи то важне як він виглядає? Віч завжди сильний, зрівноважений, і певний себе. Усі радо йшли за ним і слухали його! Певно дивуєшся, що ми, тварини, замість бути вільними, бігати і бавитися по полях і лісах, шукаємо своїх господарів. О так, ми любимо бути свободними, але хочемо належати до когось і мати своє пристановище! Тепер я і знати не можу, бо не знайшов свого пана!

— Скажи мені, де і коли ти бачив свого пана?

— Я ніколи не бачив його, тому і не можу так скоро знайти його! Але будьте певні, що як знайду його, буду йому вірним, і ніколи не загублю його!

— Мій дорогий песику, як ти можеш знайти свого пана, як ти його ніколи не бачив? Він живе лише в твоїх думках і мріях, ти мусиш шукати за ним, аж знайдеш його в людській душі і тілі!

Песик подивився на пана і сказав:

— Я вже всюди шукав його намарно!

— Але ж інші пси знаходять своїх панів, то чому ж ти не можеш?

— Я знаю, що ти думаєш, що я дурний і зарозумілий малий пес!

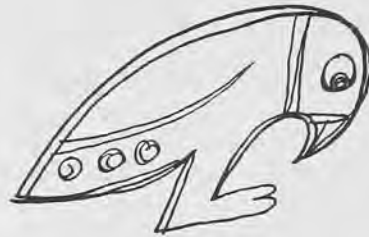
— Ні, я ніколи не думав так. Я розумію, як ти почуваєшся, і лише співчую тобі! На мою думку, пси повинні вибирати собі пана якого вони хочуть!

Пес підніс голову, і ніби усміхнувся, тоді прискочив близько до пана вимахуючи хвостом.

— Ні, ні, — закричав пан, відпихаючи пса від себе. — Я не можу бути тим, за ким ти шукаєш! У мене нема сили, ні витривалости. Я не є людина сильного характеру, певна себе, яку ти забагуєш собі в своїй уяві! Шукай всюди і, напевно, знайдеш її!

пл. уч. Христя Кизима

(із юнацької одноймінки «Маківник»)

ЗОЛОТО

Я є золото. Мій життєпис дуже цікавий. Спершу, я жило спокійно в землі з моїми товаришками і товаришами. Тоді ми не рухалися і не бачили багато світу.

Одного дня із страшним гуком і тріскотом якесь дивне сотворіння загостило до нас. Ми запросили його до себе в гості, а воно «хап» і взяло нас із собою. Земля зачала тремтисся і було чути страшні крики!...

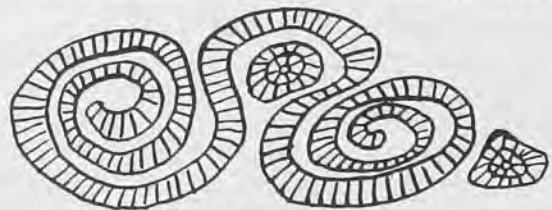
За кілька днів ми довідалися, що люди (дуже страшні сотворіння) викопали нас із землі. Нас повкидали у великий казан, де було дуже гаряче і почали топити і перетворювати в кульчики, перстені тощо. Мене зробили перстеном і я довго блукала по світу, з однієї руки на іншу. Але за кілька років мене знову стопили і стали частиною дуже гарного браслету.

Так склалося, що всі частини цього браслету були мої найближчі товаришки й товариші з давніх часів... І від тепер ми знову заживали в згоді.

Пл. уч. Романа Ляшевич,

гурток «МАКИ», Ньюарк, США

(із юнацької одноймінки «МАКІВНИК»)

51-ий ДРАКОН

З усіх учнів у лицарській школі Григорій виявився найменше надійним. Він був високий та сильний, але учителі швидко відкривали, що в нього не було лицарського духа. Минула вже осінь, а Григорій ще не «звідважнів». На весну, ситуація також не поправилася. Вкінці директор сказав:

— Нема ради! Мусимо навчити Григорія битися з драконами.

— Але він може загинути! — сказав один із професорів.

— То нічого. Ми є відповідальні за формування характеру цього хлопця, — відповів директор.

— Чи дракони є дуже страшні цього року?

— Так, дуже — навіть гірші ніж минулого року. Але я скажу Григорієві чарівне слово і він не загине.

Із того часу Григорій ходив тільки на лекції, де вчили боротися з драконами. Одного дня, кілька тижнів пізніше, директор закликав Григорія до свого бюро та й каже:

— Хлопче, прийшов час, щоби ти йшов у гори шукати за драконами.

Як почув це Григорій, мало що не зімлів. Але директор швидко додав:

— Не журися. Я тобі скажу чарівне слово. Як ти зближишся до дракона, скажи «КОЦЮРУБИКЛЬОЦ», і напевно його переможеш.

І так Григорій пішов. Із великим успіхом забив 49 драконів і залишив собі їхні вуха на пам'ятку. Досвіта одного дня він вийшов по 50-го дракона. Знайшов його на полі. Він був старий, і навіть не мав охоти нападати на молодого хлопця. Григорій відважно підійшов до дракона, підніс меч, але не встромив у бідне сотворіння — забув чарівне слово!!! Здивований дракон запитався, що йому сталося. Григорій відповів:

— Забув чар. Я не знаю, як маю тебе тепер забити.

— Ну — то сідаймо до справ. Чи ти піддаєшся? — питає змій.

— А що ти мені тоді зробиш?

— Та з'їм тебе, а що?

— А що станеться, як я не піддамся?

— То з'їм тебе і так, але тоді ти будеш мені краще смакувати.

З тим почалася боротьба. В тій же хвилині нагадалося Григорієві «Коцюрубикльоц», але то вже було запізно, бо дракон був уже майже на нім. З розпуки, Григорій підніс меч і зрізав драконові голову.

Вернувши, пішов до директора і розповів йому цілу пригоду. Усміхнувшись, директор відповів:

— Ти є герой! Чи не бачиш, що то ти, а не слово, забив тих усіх драконів?

Григорій подивився на директора кривим оком і сказав:

— То в таких разі «Коцюрубикльоц» не є чарівне слово?

— Очевидно, що ні. Ти повинен знати, що таких на світі нема.

— Але ви казали мені! Тепер собі заперечуєте!

— Одним способом то був чар. Це слово дало тобі відваги. Якби я тобі сказав це пар тижнів тому, то дракон був би тебе з'їв. Ні Григоріє — твій меч є твій єдиний чар.

Григорій задеревів, а за хвилю каже:

— Я міг би бути знищеним, як... як яйце!

Цілий день він повторював це.

На другий день директор знову вислав Григорія по дракони. Цим разом він страшно боявся. Учителі поpxали його в сторону кущів, де сидів маленький дракон. Григорій не вертався один день, — другий, вкінці вчителі, разом з директором, пішли в кущі. Там знайшли тільки медалі Григорія — усе інше малий дракон з'їв!

До цього дня в залі висить Григоріїв щит. На нім повішено 50 пар драконських вух. А сьогодні, ніхто із цієї школи не забив більше ані одного дракона.

пл. уч. Лариса Мельник

(із юнацького журналу «Маківник»)

ТАБІР СЕРЕД ЛІСУ

В Іст Четгемі, в нью-йоркському стейті, є пластова оселя, де рік-річно таборує пластуство з різних станиць. 1966 року табір пластунок відбувся в липні й ним завідували старші пластуни з куреня УСП «Чорноморські Хвилі».

На горі серед шпилькового лісу був юнацький табір, а на долині — в бараках і будинках — новацький. Серед великого гамору й розмов дівчата знову вітались, прикрашували шатра, приміщували речі. Після влаштування по шатрах і розстелюванні ліжок почалося нормальне таборування. Свистки, збірки — нікому не давали дармувати. Погода звичайно дописувала і майже кожного дня ми могли купатися у басейні. Одного дня ми пішли на прогулянку до музею недалеко нашого табору. Ми оглянули багато цікавих речей, і багато з нас закупили дарунки для наших батьків.

По двох тижнях таборування, як водиться, відбувся «день пластуни». Це ж день відвідин! Кожна з нетерпеливості виглядала своїх батьків. Як радісно вітали ми наших гостей! Під час розмов і оповідань, яким, здавалося, не буде кінця, дівчата заїдали прерізні ласощі, яких на таборі в будні дні нема.

Вже в суботу почалося свято. Юначки й новачки пописувалися програмою, яку підготовляли вже два тижні. Після показового впоряду було ставлення веж, руханка, змагання, таборування і плавання. А як новачки вибігли на майдан в народніх одягах виводити хороводи, то площа виглядала дуже мальовничо. Після вечері відбулася велика ватра юначок. На поляні при місячному сяйві, вона загорілась таким високим полум'ям, що, здавалося, воно досягне зоряне небо.

Гості з цікавості прислухувались різноманітній програмі. В ночі в лісі, на лоні приполю, бадьоро лунали наші пісні. В неділю було Богослуження, а після цього наші батьки знову придивлялися на своїх пластунок, що вмаршували на майдан, де відбулося закриття свята.

Трошки прикро було прощатися з рідними, але лише хвилює, бо ще залишилося два цілі тижні таборування, всяких пригод та вражень.

Таємничим видавався вечір під «Івана Купала». О 10-й год. ввечері, після збірки, юнацький табір подавався одною лавою через ліс, аж до озера. Після короткої гутірки про значення «Івана Купала» кожний гурток кидав по черзі свій сплетений вінок на воду. При сяєві водяної ватри залунали пісні в честь «Івана Купала». На другий ранок соняшне проміння та шебет пташок не давали виспатись таборовичкам. Вранці всі бадьорі і усміхнені збігались на збірку, а по молитві зі співом на устах ішли на смачне снідання. Треба було підкріпитись бо ж перед пластунами цілий день обов'язків і пригод. І так як у пісні — весело і швидко пролітали таборові дні пластування. І кожна з нас, з року на рік, где тих приємних і безжурних зустрічей на таборі...

Так весело минає час,
Сміється сонечко до нас,
І ліс і ниви і поля —
Так люблю, люблю час мина!

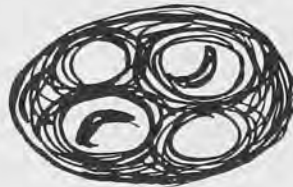
Пл. уч. Х. Кузьма
гурток «МАКИ», Ньюарк, США)
(із юнацької одноднівки «МАКІВНИК»)

ПЛАСТОВА ПРИГОДА

Ще тільки три години і вже-вже приїду на місце. Але попередні години видавалися мені віками. Ще була ніч. Всі зорі видавалися дуже великими, але місяць був ще малий. Летіти попри зорі було небезпечно, але мені цілий час здавалося, що моя ракета зачепить за зірку та розлетиться на кусники.

Всякі метеори — більші і менші — перелітали попри мої вікна. В однім моменті я побачила велику кулю червоного вогню, яка летіла просто на мене. Вона летіла так швидко, що я навіть не мала часу скрутити ракети в бік. Удар був такий страшний, що я зачала кричати. Але чую, що я ще живу і сиджу по чимось. Тому, що було дуже темно, я не знала, де я є. Коло мене світилися дві зірки чи вогники — я не знала що це. Відрухово я вхопила з-під подушки лямпку і засвітила її. Я була в шатрі на ліжку, а коло мене сидів ракун та заїдав собі мої тістечка.

Пл. уч. Марійка Мандрусак
гурток «МАКИ», Ньюарк, США
(із юнацької одноднівки «МАКІВНИК»)

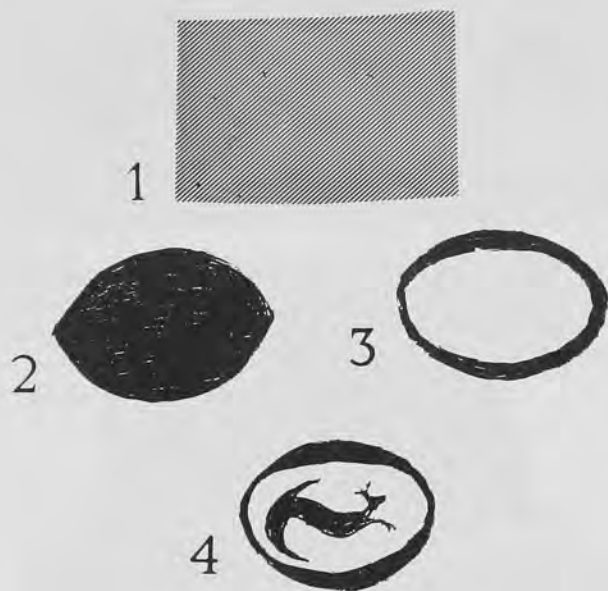
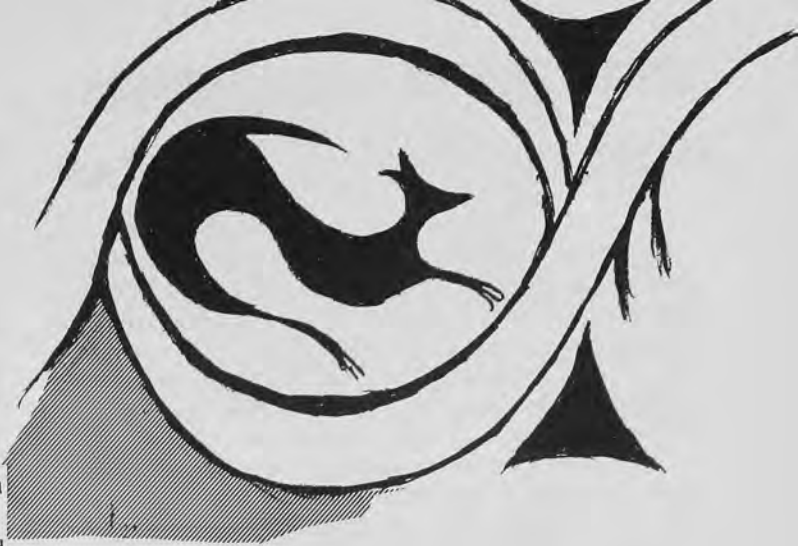
У ПОДАРУНКУ

— НА БАЗАР

— АБО ДЛЯ СЕБЕ

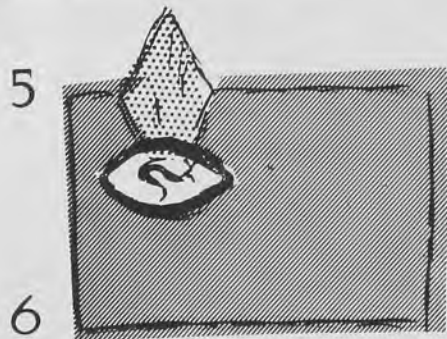
Зробіть комплект із серветок-скатертин та Вашої кераміки.

Це можете зробити навіть без уживання нитки — тільки треба кілька шматків матерії та ножички. Такі серветки вживаємо під тарілки на стіл — поверх або без скатерті (обруса).

Тут пропонуємо зробити комплект до кераміки із так званим «трипільським» мотивом: взір підбирати до вази, флакону чи підносу.

Матеріал: а) фільц, або грубша матерія, яку можна прати; б) можна купити матерію, яка має спеціальний клей — її прикріплюється до другої матерії гарячим залізком.

1. Вибрати матерію на серветку (40×30 сантиметрів) або купити готові серветки-обрусики.

2. Вирізати овальну форму чорної барви (величина, як на зорі — чи тут на зразку).

3. Вирізати овальну форму білої барви на пів сантиметра вужчу від чорної.

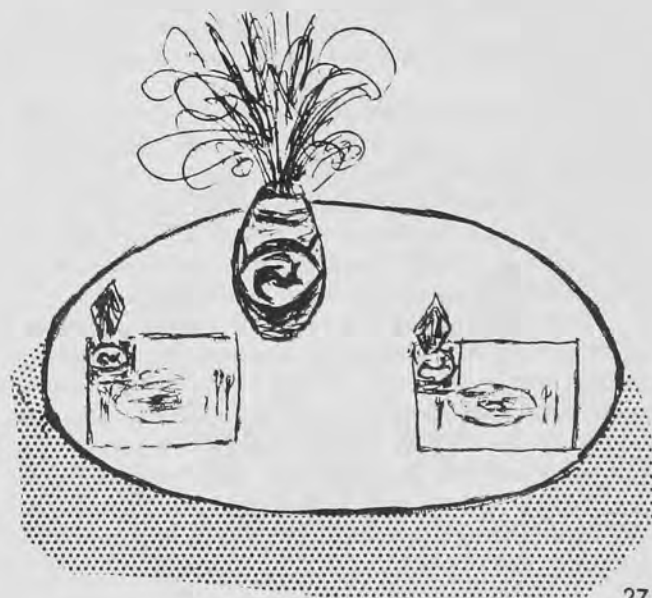
Тут уживати матерію, яку прикріплюється залізком до другої — або пришити легко.

4. Вирізати форму — як на зорі кераміки (напр. сарну) із чорної матерії і прикріпити залізком або нашити на білу.

5. Прикріпити або пришити це до великої серветки (обрусика), але залишити на горі отвір — немов кишеньку.

6. Овальну кишеньку-форму можна вживати також для звичайної прикраси чи закласти там малу серветку, яку вживаємо під час їжі.

Проект Лариси Онишкевич

ПРЕДСТАВНИКИ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ ОНТАРІЯ НА ЕКСПО В МОНТРЕАЛІ

На запрошення секретаря Провінційного Онтарійського Уряду і міністра громадянства, Достойного Роберта Велча, представники етнічної преси Онтарія в середу, 21 червня ц. р., відвідали Світову Виставу — ЕКСПО 1967 в Монреалі, на якій оглянули в першу чергу Онтарійський павільйон тієї вистави, а потім два інші канадські павільйони, а саме Квебецький і Канадський.

Понад 30 журналістів етнічної преси Провінції Онтаріо відлетіли з торонтського летовища Малтон о 7-й год. рано і за годину часу прибули на монреальське летовище Дорваль, та зараз поїхали автобусом на терени вистави. Між етнічними журналістами провінції Онтаріо, що відвідали тоді ЕКСПО 1967, найбільшу групу становили українські журналісти (9 осіб, що репрезентували 9 українських періодиків, що появляються в Торонті), між якими був теж представник нашого "Юнака" пл. сен. Омелян Тарнавський, член редколегії нашого журналу. Провідницею групи етнічних журналістів в Онтарійському павільйоні була наша подруга, абсолювентка торонтського університету, ст. пл. Ліда Барчинська, з Торонта, що працює як провідниця в цьому павільйоні під час цілого тривання ЕКСПО 1967.

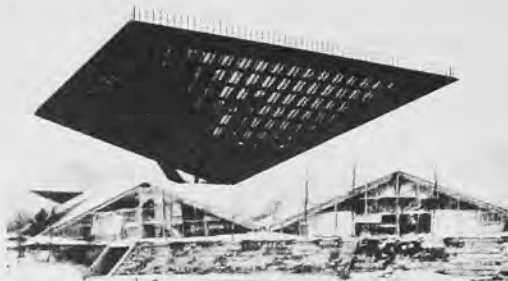
Журналісти етнічної преси оглядали майже дві години великий і дуже цікавий та один з найкращих на світовій виставі Онтарійський павільйон, збудований коштом \$8,500.000. Щодо своєї величини Онтарійський павільйон є на 6-ому місці на ЕКСПО. Він положений на острові Нотр Дам і займає своєю будовою 60.000 квадратних стіп поверхні. У середині павільйону в поодиноких наметах будинку є розташовані 17 різних тематичних експозицій про Онтаріо і його мешканців. Особливою atrakцією Онтарійського павільйону є ротаційний кінотеатр на приблизно 600 місць, в якому на 4-ох екранах показують рівночасно чотири частини фільму про канадську Провінцію Онтаріо, її мешканців, історію, культуру, господарство і інші ділянки життя. Дуже цікавим є теж Канадський павільйон, збудований коштом \$21,000.000, положений у сусідстві Онтарійського павільйону.

Під час одногодинної перерви міністер Р. Велч приймав етнічних журналістів обідом. Після обіду продовжувалися оглядини двох інших канадських павільйонів, а саме Канадського і Квебецького. Від 3-ої години пополудні журналісти могли відвідувати й інші павільйони величавої, багатой і незвичайно цікавої вистави, що приміщується на островах Нотр Дам і св. Олени.

Перед 8-ою годиною ввечері всі учасники цієї незвичайно цікавої прогулянки, влаштованої заходами і коштом уряду Провінції Онтаріо, від'їхали на монреальське летовище Дорваль, звідки о 10-й год. ввечері відлетіли до Торонта. У згаданій прогулянці взяв особисто участь міністер громадянства і провінційний секретар Онтарія Роберт Велч з дружиною, його заступник, директор Відділу Громадянства та урядовець міністерства пані Шавловська.

Онтарійський павільйон

Канадський павільйон

Американський павільйон

Великобританський павільйон

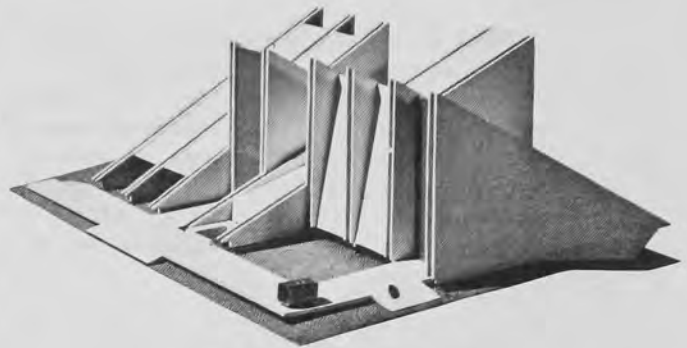
Упродовж 2-ох років на теперішніх теренах ЕКСПО 1967 ставалося справжнє "чудо". Острів св. Олени (на образках зліва) був побільшений, а острів Нотр Дам (зправа) наче "виріс" з землі на ґрунті кількох акрів скелястого терену.

Редактори українських часописів і журналів з Торонта на ЕКСПО 1967 в Монреалі. Зліва до права: Іван Бойко — "Гомін України", Омелян Тарнавський — "Юнак", д-р Степан Росоха — "Вільне Слово", Петро Волиняк — "Нові Дні", провідниця в Онтарійському павільйоні ст. пл. Ліда Барчинська, Михайло Поронюк — "Батьківщина", Микола Гавриш — "Молода Україна". Василь Софронів-Левицький — "Новий Шлях", о. Петро Хомин — "Наша Мета".

Австралійський павільйон

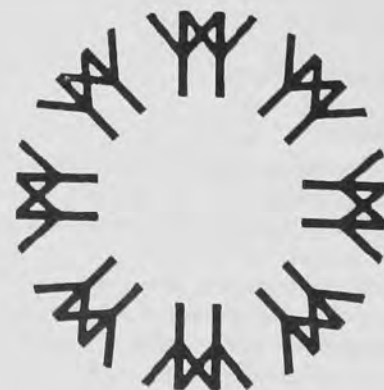

Югославський павільйон

Відвідини ЕКСПО 1967 зробили на всіх направду гарне і велике враження. Дуже шкода лише, що відвідини тривали тільки один день. ЕКСПО 1967 в Монреалі це — як висловився ред. В. Левицький в тижневику "Новий Шлях" — "накопичення краси, фантазії, науки, мистецтва, добробуту і людської вигадливості, зібраних разом на 790 акрах землі...".

Усім, кому це тільки можливо, щиро радимо відвідати цю незвичайно гарну, цікаву і багату світову виставу, де є рідкісна нагода в короткому часі і коштом кількох доларів побачити на ласні очі в мініятурі цілий світ і його людей. Відвідини ЕКСПО 1967 залишать напевно в кожного відвідувача на ціле життя якнайкращі спомини та враження.

О. Т.

наша пошта

● "...Дорогі Друзі! Наша Пластова Станиця у Балтімор, США, висилає чек на \$18.00 — на 6 річних дарункових передплат "Юнака" для потребуючих юнаків і юначок в Аргентині. Чотири передплати від Пластової Станиці, а дві від пл. сен. Петра Поповича. Щиро вітаємо! Теофіль Попович, скарбник Пл. Станиці, Балтімор, США.

● "...У нашій станиці був проголошений "пластовий тиждень" у часі від 14-21 травня ц. р. Упродовж цього тижня ми робили різні збірні добрі діла. Між іншим, члени нашого гуртка склали на одну дарункову передплату "Юнака" для незаможного юнака чи юначки. Вибір залишаємо Вам. Скобі! За гурток "Євшан Зілля", 34 курінь УПУ-ок ім. 500 героїнь з Кінгіру, пл. уч. І. Миколаєвич, гурткова, пл. уч. М. Грипа, писар, пл. уч. Ганя Мазурик, скарбник.

● "...Пересилаємо \$9.00 зароблених з продажу односторічників на Святи Юрія — на пресфонд "Юнака". Редакція односторічників куреня УПС "Перші Стежі" і "Чота Крилатих", Нью-Йорк, США.

● "...Долучую чек на \$5.00 як дарункову передплату "Юнака" для Андрія Карпюка в Парагваю". Пл. сен. Тит Геврик, Філадельфія, США.

● "...Я прочитав в "Юнаку" у відділі "наша пошта" листа юнака Андрія Карпюка з Парагваю, де він просить висилати йому "Юнака", але згадує, що не має грошей на передплату. Висилаю \$5.00 як дарункову передплату за "Юнака" за 1967 рік для Андрія Карпюка. Передплату за 1968 р. перешлю одночасно з моєю з кінцем грудня ц. р. Прошу подати мені точну адресу О. Карпюка." Пл. сен. Сергій Заполенко, Вашингтон, США.

● "...Прошу Вас ласкаво післати мені безплатне показове число "Юнака". Я є бачванський українець, школяр 7 класи народної школи. Дуже радо читав би Ваш цінний журнал. Наперед сердечно дякую. Щиро здоров'я всім нашим молодим школярів, як і Вас старших, що працюєте для добра нашої молоді". Р. Н., Загреб, Югославія.

До Адміністрації "Юнака"
в Торонті
Шановні Панове!

Дякую за ласкаву пересилку показового примірника Вашого цінного журналу. Дійсно, цінний цей журнал "Юнак". Я бажав би, щоб уся українська молодь його читала.

Бажаю багато успіхів у Бозі і пересилаю архиєрейське благословення. Пересилаю пожертву 5.00 дол. на дарункову передплату "Юнака" для якогось незаможного юнака, що на це заслуговує.

† Йосиф (Шмондюк)
єпископ Стемфорду, США.

● "...Мені "Юнак" дуже подобається, завжди читаю його з великою приємністю і моєю користю. Я дуже зайнятий моєю працею у фабриці і мало маю вільного часу, але я буду старатися колись пізніше дещо про нагоду пластування тут в Німеччині написати. — Ст. пл. Юрко Проць, Мюнхен, Німеччина.

До Адміністрації "Юнака"
в Торонті

Шановна Адміністраціє!

Недавно тому я мав нагоду завітати із сторінками Вашого журналу, який мені надзвичайно подобається. Із тієї причини я, хоч сумівець, постановив стати передплатником "Юнака". Отже, прошу присилайте мені Ваш журнал кожного місяця.

Знаєте, в наших таких гнилих часах нелегко захопити молодь вищими ідеалами, на мою і моїх ровесників думку, Ваш журнал представляє ті ідеали у такий чаруючий спосіб, що спонукує молодь до них прагнути.

На закінчення скажу лише: продовжуйте Ваше добре діло! Остаюся з пошаною до Вас — (тут є підпис автора листа з Великобританії).

ЩО ПИШЕ ПРО «ЮНАКА» УКРАЇНСЬКА ПРЕСА

Час до часу в українській пресі появляються рецензії на наш журнал. Уважаємо, що нашим читачам цікаво, що пишуть про "Юнака" наші часописи та журнали. Не маючи стільки вільного місця, щоб передрукувати на сторінках "Юнака" цілі рецензії, містимо лише уривки з них. У додатку до голосів нашої преси про "Юнака", що були надруковані в листопадовому числі "Юнака" з 1965 р., в травневому числі з 1966-го року та лютевому з цього року, містимо уривок з рецензії інж. Катерини Штуль, що появилася в паризькому тижневику "Українське Слово" ч. 1,326 з 9 квітня ц. р.

Редакція.

Тижневик «УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО», Париж:
«Дуже дбайливо оформлений «Юнак» вражає відразу своєю свіжістю і живучістю... Треба признати, що це один з кращих журналів еміграції, якому подібного не було й на Рідних Землях... Найбільшим досягненням слід вважати таку участь самої молоді, бож завдяки цьому — це журнал не батьків, але таки молодечий журнал, — «їхній журнал», який тримає молодь через зацікавлення, а не натиск старших»...

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ

ТЕПЕР ПРИСЛУГОВУЄ ДЛЯ
БІЛЬШОСТИ РОБІТНИКІВ НА
ФАРМАХ, РЕНЧАХ,
ТЕПЛИЦЯХ,
РОЗСАДНИКАХ,
САДІВНИЦТВАХ,
ОВОЧЕВИХ, ЯРИНОВИХ
І КВІТКОВИХ
КУЛЬТИВАЦІЯХ

Робітники:

У своєму власному інтересі вивідайте, чи вам прислугує забезпечення від безробіття тепер введено в життя у сільському господарстві й садівництві.

Працедавці:

Якщо у вас робить хтонебудь, ви мусите придержуватися певних розпоряджень. Це буде в вашому інтересі негайно вивідатися про забезпечення зід безробіття для ваших робітників.

Негайно поінформуйтеся докладно про це у найближчому до вас бюрі

**UNEMPLOYMENT
INSURANCE
COMMISSION
GOVERNMENT OF CANADA**
7383(C) EP.

НЕ СХОЧЕ

- Куме! Нащо ви вашого сина жените, та то ще дитина, дурне!
- Ба, кумоньку, та бо то добре дурня оженити, як до розуму дійде, то не схоче!

НАША ПРОГУЛЯНКА

22 травня ц. р. наш гурток "Мрії" відбув прогулянку в околиці оселі "Говерля", приблизно 50 миль від Торонта.

Ще перед восьмою годиною рано зібрались ми з наплечниками під пластовою домівкою. Коли прийшла наша подруга, ми повсідали в авта і поїхали на "Говерлю". Після години їзди авта сповільнили біг і зупинились. Ми повісідали, але "Говерлі" ще не було видно. До нас підійшли куріння, курінний писар і наша опікунка. Ми догадалися, що від цього місця починається прогулянка. І справді авта зараз відїхали, залишаючи нас самих біля автостради.

"По фасе, по фас..."

Тут гурток поділився на дві групи: перша група мала йти спершу і зазначувати дорогу, а друга мала йти по тих знаках. Я була в першій групі. Ми йшли лісовими дорогами і стежками, і значили нашу дорогу знаками з пaticчків, камінчиків, шишок та зілля. Листи ховали ми так, що друга група мусіла добре намучитись, щоб їх знайти.

О 1-й годині замандрували ми на "Говерлю" і відразу взялись до варення обідю. Зупа була добра, макарон не злий, а сос до макарону був як вода. Чай був засильний, а одначе ми все зїли.

По обіді подруга з курінним проводом пішли позначити теренову гру, а ми відпочивали і розмовляли. О 4-й годині розпочалась теренова гра. Знову ми йшли групами. Гра відбувалась знову в лісі.

Мені найбільше подобалась Гра Кіма та гра "козаки й татари". Гра Кіма відбулась так: двадцять різних предметів було поховано в означеніх місцях.

Нарешті відпочиваємо.

ному терені лісу. За 10 хвилин ми мали знайти їх і записати, котрі з них ми запам'ятали. Знайти предмет було справді тяжко, бо найкращий вислід гри був 13 із 20 предметів.

Гра "козаки й татари" нам не вдалась тому, що ніхто не нападав: козаки чекали на татар, а татари чекали на козаків. Тому гра була недокінчена: нам забракло часу. Тепер я вже знаю, чому дівчата не ходили в бої.

По теренівці ми смакували припечені на відкритому вогні "маршмелловз", а відтак, погасивши вогонь, закрили прогулянку збіркою і поїхали додому.

Із хроніки Гуртка "Мрії"
IV кур. УПЮ-ок ім. Л. України
в Торонті
пл. прих. А. Г. Б.

УСМІХНИСЯ!

Захворів якось кельчер, і його відвезли до лікарні. Лежить, бідолаха, на операційному столі, стогне. Тільки-но ввійшов лікар, як хворий звернувся до нього:

— Лікарю, мені погано... Допоможіть!

Лікар придивився, упізнав кельчера й відповів:

— Вибачте, але це не мій стіл... Зараз прийде колега...

Маленький хлопчик благас:

— Господи, будь ласка, заклад вітаміни в тістечка, шоклад і торти, а не в моркву і шпінат...

Щастя найлегше знайти в словнику.

ЛЕЩАТАРСЬКИЙ ТАБІР "ЧОРНОГОРА"

"Як гора не прийде до Мохаммеда, то Мохаммед прийде до гори"...

Подібним ствердженням керувалися учасники лещатарського табору, тридцять юнаків і юначок, що приїхали до Квебеку з усіх усяюдів: Дітройт, Філадельфії, Нью-Йорку, Сиракюз, Рочестеру, Оттави, Монтреалю і Торонта, щоб могли перезести різдвяні вакації на лещатах у колі своїх пластових друзів.

Табір "Чорногора" був zorganizований ст. пл. Андрієм Розішем, і відбувався в колибі в Болтон Глен, у горах Саттон, у часі від 26-го грудня 1966 р. до 1-го січня ц. р. Проїшов він у пластовому дружньому дусі із пластовою програмою та із головним заняттям — лещатарством. Кожного дня учасники табору після ранніх занять і сніданку ішли походом на недалекий з'їзд, де діставали професійні інструкції їзди на лещатах. Вечорі

проходили на товариських іграх, гуртках, фільмах і розмовах. Прощальна "ватра" відбулася увечері 31-го грудня і до неї таборовики приготували цілу веселу програму. Хоча були веселі точки, в яких брали також участь члени проводу табору, таборовики були в сумному настрої, бо їхній табір кінчався.

У часі табору появилася видана учасниками одноднівка п. н. "Трембіта", яку зрадагували пл. розв. Зірка Домбчевська і пл. уч. Тетяна Герич.

Таборовичка

На світлинці бачимо три юначки з Мельборну в Австралії, а саме (зліва на право): Стефу Павлюк, Ліду Каспенкович і Ворі Рибалко. Всі три є членами гуртка "Ластівки", 4-ого куреня УПЮ-ок ім. О. Пчілки в Мельборні. На апелі пластової станиці в дні 26 лютого ц. р. вони отримали четверте пластове юнацьке відзначення за зразкову пластову поставу.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTTLIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Есеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)

Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

Відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

♦ Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки ♦ содові води
♦ морозиво ♦ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
♦ шкільне і канц. приладдя ♦ українські і чужомовні часописи.
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ

КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.

686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

ОЩАДЖУЙТЕ І ПОЗИЧАЙТЕ

в кредитівці
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
САМОПОМІЧ

в Філадельфії

- Особисті позики на купно домів і авт
 - Студійні позики зі сплатою ратами аж після закінчення студій.
- Телефон: ГП 5-8770
4814 N. Broad St. Philadelphia, Pa., 1940

Нормально банки платять за ощадності з відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в нашій кредитівці одержите: **5½%**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St.

Toronto 2B, Ont.

Згідно з постановою Головної Пластової Бували кожний член УПЮ, що зголошується до пластових проб, має вказатися власним примірником юнацького посібника

Життя в Пласті

автором якого є основник Українського Пласту
ПРОФ. Д-Р О. ТИСОВСЬКИЙ

544 сторінок

Ціна: 6.50 дол.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в найбільшій і найстаршій в Торонто Кредитівці

**Українська
Кредитова Спілка**

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

Пластуни і Пластунки в Монреалі!

ВСІ СВОЇ ОЩАДНОСТІ СКЛАДАЙТЕ
в Кредитівці

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ КАСА

а вони з відсотками придадуться Вам в часі Ваших студій. По інформації голосіться в Централі при вул. 120 Дюлут схід, або телефонічно 845 8365 в урядових годинах. Щоденно: від 10-ої ранку до 2-ої попол. і від 5-ої до 8-ої веч. В суботи: від 12-ої до 3-ої попол.

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Chicago 22, Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТИВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІАЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

ЇЖАК

БОБЕР

ЛИС

ЗАЄЦЬ

ВОВК

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

БОРСУК

КАЖАН

САЙГАК

РИСЬ

ВЕДМІДЬ

ОЛЕНЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!